Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рôкъ XIV. Скрентонъ, Па., Четверъ 15-го Февруара, 1906. Число 7 — Vol. XIV. Scranton, Pa., Thursday, February 15, 1906. No. 7.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Лютый

15	Ч.	Стрѣтеніе Госп.
16	П	Симеона
17	С.	Исидора
18	Н.	Мясоп. Агафія
19	П	Вукола, Юліяна
20	В.	Партенія
21	С.	Теодора

— ЗВЕРТАЄМЪ увагу читачѣвъ на оголошеня на 8-ôй сторонѣ „Свободы“.

— ЗЪ достовѣрного жерела доносять намъ, що здоровле о. П. Тимкевича, котрый бувъ тяжко захорувавъ, значно полѣпшилось.

ОСТОРОГА.

Зъ Гейзелтону, Па. пишуть намъ, що тамъ волочить ся якійсь чоловѣкъ, що збирае колекту буцѣмъ то на Олифантску церковь. Отже Олифантска церковь жадныхъ колекторôвъ нѣ теперь, нѣ давнѣйше по плейзахъ не посылала, а чоловѣкъ, що каже що збирае грошѣ на Олифантску церковь е ошуканець, хиба що збирае грошѣ на церковь, яку будуе о. Обушкевичь, а котра якъ зачуваемо записана на айриского бискупа.

-- ВЪ Станиславовѣ (Галичина), переведено ревізіи у всѣхъ тамошныхъ касарняхъ пѣхотныхъ полкôвъ. Ревізіи були дуже строгі, бо ревѣдовано всѣ убікаціи, знаряды, постѣль и сѣнники. Шукали, якъ кажуть, забороненыхъ писемъ и брошуръ соціялістично-революційного змѣсту, однакъ не найдено нѣчого пôдозрѣлого.

— ВЪ Сінсінаті, О. 29. Сѣчня. Злодѣѣ обрабували постъ-офисъ.

— КОПЕНГАГЕНЪ. На даньскій тронъ вступивъ старшій сынъ небôщика-короля, яко Фрідріхъ VIII.

— НЮ РЕШЕЛЬ, Н. Й. 1. Лютого. Оденъ Французъ, Адольфъ Форатъ, застрѣливъ свою жѣнку и себе. Причиною того була шалена заздрôсть. По нихъ лишились сиротами трое дѣтей.

— HAWORTH, N. Y. 31. Сѣчня. Двайцятилѣтный хлопець Річардъ Шнайдеръ заманивъ 5-лѣтню дѣвчину въ лѣсъ и тамъ еѣ знасилувавъ. Батько тои дѣвчины пôшовъ зъ стрѣльбою шукати насильника, здибавъ его въ лѣсѣ и пôдстрѣливъ. Раненого одвезено до арешту. Ранѣйше его вже не разъ обвинувачувано въ покусахъ на насильство.

— 20-ЛѢТНА дѣвчина стрѣломъ зъ револьвера тяжко ранила свого батька доктора Пембертона. Дръ Пембертонъ уже давно покинувъ свою жѣнку и живъ окремо. Вôнъ вôдмовивъ ся обвинувачувати свою дочку передъ судомъ.

— ПРИ ревизіи багажу одного пасажира, Исаака Гайхера, інспекторови показавъ ся пôдозрѣлымъ оденъ куферокъ. Коли той куферокъ розламали, въ нѣмъ оказало ся подвôйне дно, и тамъ було сховано на 100 тысячь долярôвъ рôжныхъ державныхъ паперôвъ Угорщины. Гайхеръ вôдбрехувавъ ся тимъ, що той куферъ не его, а що вôнъ дôставъ его въ пожичку вôдъ одного пасажира и зôставъ арештованый, яко пôдозрѣлый о крадѣжь великои сумы гроша.

— ВЪ Вінніпегу арештовано 22 м. м. Блажовского незалежного польского ксьондза, котрого парафіяне оскаржили о крадѣжь 248 долярôвъ, котрі то грошѣ ему зложили на якісь рѣчи до костела и повѣрили Блажовскому заслатаихъ до НюЙорку. Коли пôзнѣйше комітетъ костела питавъ его чи выславъ грошѣ то сказавъ, що выславъ а коли зажадали почтового рецепісу, вôнъ не показавъ. Въ поліційнôмъ судѣ переслухано богато свѣдкôвъ и справу вôдложено до трибунальныхъ засѣдань въ великôмъ судѣ.

— ШЕФЪ поліціи въ Ст. Луісъ, Мо. выдавъ наказъ полісменамъ арештувати кождого. хто на улици або въ якôмъ небудь публичнôмъ мѣсци важить ся уживати неприличныхъ слôвъ або проклонôвъ. Стало ся се въ наслѣдокъ безнастанныхъ скаргъ женщинъ, що не можуть показувати ся на улицю або въ стріткарахъ, щобъ разъ вразъ не бути пораженими слухати неприличныхъ слôвъ якихъ уживають мущины. Кару установивъ шефъ поліціи на $5—50.

— OSTERSUND, ONT. Доношу вамъ, дорогі брата, о страшнôмъ нещастю яке лучило ся у насъ на трецѣ, що еи будують зъ Fort William до Winnipeg. 26-го Януара с. р. недалеко Rat Portage выбухъ при трецѣ затаеный динамітъ, и зъ людей, що тамъ тодѣ робили и нѣчого не сподѣвали ся, двохъ розôрвало на кусники, одному розбило голову и урвало руку такъ, що бѣдачиско по 10 мін. умеръ а трехъ тяжко покалѣчило. Зъ тыхъ, що забиті, два були Шведы а оденъ Англикъ — а всѣ три, що ранені, суть наші Русины. Одному зъ нихъ, здае ся, нема выходу, бо дуже тварь побита, що й не знати очей.

А. Гайдей.

— BONNINGTON FALLS, B. C., Canada. Иванъ Веселякъ зъ Маґерова, повѣту Рава руска въ Галичинѣ, упавъ пôдчасъ роботы зъ насипу 150 стôпъ высокого на камѣнь и розбивъ собѣ голову. Заразъ и умеръ.

— ВЪ майнахъ Фарелъ при Окъ Гилъ, В. В. лучилось 8-го с. м пôдчасъ роботы страшна експльозія, при якой згинуло 40 робôтникôвъ!

— ВСХÔДНА часть тунелю, якій теперь будують на желѣзницѣ Іри при Отсвилъ, Н. Й., завалила ся пôдчасъ розсаджуваню динамітомъ скалы и засипала много робôтникôвъ, при чѣмъ зôстали убитыми три Италійцѣ, а оденъ Ніґеръ и двохъ бѣлыхъ зôстали сильно покалѣчені.

— СУПРІМЪ КОРТЪ въ Вайтъ Плейнсъ, Н. Й. признавъ бувшому гамôвничому при Ню Йоркъ Сентралъ R. R Герольдови Бостови $17.900 вôдшкодованя за страчену лѣву руку и праву ногу. Бестъ упавъ бувъ пôдъ колеса кары и судъ орѣкъ, що стало ся зъ вины компаніи.

— ПРИ Чікопі Менюфектюрінґъ Ко. въ Чікопі Фалсъ выбухъ страйкъ ткачôвъ робôтникôвъ. Компанія, щобы змусити робôтникôвъ до залишеня страйку, вымовила усѣмъ робôтникамъ помешканя, які тѣ займали въ компанічныхъ домахъ. А що всѣ домы въ Чікпі Фалсъ належать до компаніи, то робôтники не мають де теперь жити и здаесь будуть мусѣли залишити страйкъ. Страйкъ выбухъ въ наслѣдокъ обниженя платнѣ робôтникамъ.

— ВЪ Бостонъ, Мас. выбухъ страйкъ у майже всѣхъ друкарняхъ. Страйкуе звышь 200 складачѣвъ. Причина страйку, що властителѣ не хотять згодити ся на 8-годинный день працѣ.

— ВЪ протягу пять лѣтъ (1898—1903) наложено на соціяльно-демократичну робôтничу партію въ Нѣмеччинѣ, загаломъ, такі кары: на криміналъ засуджено усѣхъ разомъ на 11 лѣтъ; на арештъ — на двѣстапятьдесять сѣмъ лѣтъ; а на кару грошеву — на бôльше якъ на сто тысячь марокъ. Число выборцѣвъ що вôддали свои голосы на соціяльно-демократичныхъ пословъ до нѣмецкого парляменту, зросло за той самъ часъ зъ 2.700,000 на 3.250.000, а число соціяльно-демократичныхъ пословъ побôльшилось зъ 56 на 81.

— ДРУГІЙ набôльшій тунель на свѣтѣ мають будувати коло Пітсбургъ, Па. Теперь працюють надъ плянами верченя двохъ тунелѣвъ черезъ горы Аліґені. зъ котрыхъ оденъ мае бути довгій на 9 миль а другій на 11 миль. Кошта вынесуть перешло 15 міліонôвъ долярôвъ. Сей тунель мае заступити славный скрутъ желѣзницѣ Пенсилвеніи, т. зв. „Горсъ шу корвъ“, котрый мае бути здемольованый.

— ВЪ Мікіспортъ, Па. отворено зъ початкомъ с. м. найбôльшу на кули земскôй и найлѣпше уряджену стальовню, що належить до „United States Steel Corporation“.

— ЗВѢСНЫЙ міліярдеръ Вандербілтъ задумуе побудовати електричный трамвай (стріткару) мѣжь Бостономъ, Ню Йоркомъ, Бофало и Чікаґо, и въ тôй цѣли почавъ вже выкуплювати істнуючі на тôй лініи стріткары. Роботы коло будовы лініи трамваевои мѣжь Бофало а Рочестеръ мають розпочати ся зъ весною. Цѣла лінія зъ Бостону до Чікаґо буде выносити около 1500 миль.

— ВЪ Нѣмеччинѣ въ портовôмъ мѣстѣ Lubeck мають незадовго приступити до будовы великихъ докôвъ, въ котрыхъ будуть будувати военні кораблѣ и кораблѣ пасажирскі (черезъ Атлянтицке море). Повстане нова корабельна компанія, що буде перевозити еміґрантôвъ зъ Европы до Ню-Йорку.

— ВЪ протягу минувшого мѣсяця-Сѣчня с. р. прибуло зъ Европы до Ню-Йорку 44.591 осôбъ. Зъ того I. клясою приѣхало 2.789, II. клясою 4.658, а III. клясою (Zwischendeckомъ) 38,152 осôбъ.

— НАЗАДЪ до середновѣчныхъ часôвъ! Въ стейтѣ Місісіпі выринувъ проектъ впровадити якъ кару за провины рôзґи! Таке внесене поставлено вже въ леґіслятурѣ згаданого стейту и надѣють ся, що сей проектъ станесь закономъ. Винный кары буде мати до выбору — або кару вôдсидѣти. або вôдплатити грôшми — або дати ся высѣчи — при чôмъ 3 рôзокъ на голій плечѣ рôвналибъ ся карѣ $1.00 або арештови 1 дня. Тôй карѣ рѣзокъ мають пôдпадати и мущины и женщины. И то дѣе ся в XX. столѣтю!

— ВЪ леґіслятурѣ стейту Огайо нараджувано ся недавно надъ внесенемъ сенатора Гонта з Сінсінатѣ, О., котрый домагавъ ся щобъ надано лѣкарямъ власть усмертнювати хорыхъ, які терплять на невылѣчиму хоробу. Лѣкарь мôгъ бы однакъ лише тодѣ усмертити такого хорого, если бы конзіліюмъ лѣкарске орекло, що хорый смерти уйти не може и терпить страшні муки а самъ хорый на се згодивъ бы ся. Тодѣ лѣкарь мôгъ бы хльороформомъ успати хорого на вѣки. Се внесене леґіслятура вôдкинула 78 голосами проти 22.

— НА губернатора стейту Пенсилвеніи п. Пенінекера выдали Италійцѣ анархісты вырокъ смерти и мали вже въ сихъ дняхъ сей вырокъ выконати, коли случайно поліція о тôмъ довѣдала ся и заговорщикôвъ арештувала.

— УПРАВА презбитеріяньского шпиталю въ Чікаґо задумуе приступити зъ весною до будовы величавого шпиталю, въ котрый малобъ приймати ся до лѣченя лишь самыхъ найбôльшихъ богачѣвъ (женщинъ и мущинъ) зъ Чікаґо — а зъ великихъ оплатъ які побирано бы вôдъ хорыхъ за лѣчене, малобъ утримувати ся клѣнѣки шпиталю и шпиталь для бѣдныхъ хорыхъ, вôдъ котрыхъ не побирано бы нѣякои платнѣ.

— МОРСКІЙ університетъ. Въ Гамбурзѣ проектуе ся основане університету зъ цѣлкомъ новою, особливою програмою. Головна увага въ тôмъ університетѣ буде звернена на предметы, маючі звязь изъ моремъ: мореплавство, морске право, мѣжнародне, право, загранична и кольоніяльна торговля, ґіґієна зворотникова, розслѣды моря и т. и. Однакожь цѣль сего університету не е пôдготовляти морякôвъ, але ученихъ специялістôвъ въ морскихъ справахъ. Університетъ мае обôймати кôлька самостôйныхъ факультетôвъ.

— ЖѢНОЧІЙ університетъ въ Токіо. Японцѣ заходять ся въ протягу послѣднихъ десяти лѣтъ незвычайно живо коло высшого образованя японьскои молодѣжи — при чѣмъ нѣколи не поминають Японокъ. И такъ въ 1901 р. заложено въ Токіо університетъ для Японокъ, до котрого додано еще вôддѣлъ приготовляючій. Пôсля справозданя сего університету за послѣдный рôкъ (1905) училось въ тôмъ высшôмъ науковôмъ закладѣ 800 учениць. Плянъ науки дѣлить ся на три вôддѣлы: въ однôмъ учено поодинокі науки и штуку, въ другôмъ японьску літературу а въ третôмъ літературу англійску. Плянъ сей такъ уложеный, щобъ учениці крôмъ вѣдомостей зô свого краю и літературы, дôзнали-бысь рôвночасно про краѣ европейскі и обзнакомлювались зъ літературою и взагалѣ зъ духовымъ житемъ европейскихъ народôвъ.

— Зъ Петербургу доносять, що російскі державні довгові паперы що-дня падають въ цѣнѣ. Американьскі капиталісты оповѣстили своихъ російскихъ „костумерôвъ“, що далѣ вони вже не можуть дати имъ жадного кредиту.

— ТРЕБА 50 майнерôвъ до Vintodale Colliery Co. въ Vintondale, Pa. (20 миль вôдъ Cresson на С. & С. дивізіи Пенсилвенійскои желѣзницѣ). Стала робота, добра платня; нема страйку, гарні домы, водопроводы и т. и.

— Вдишѣть ся до „Читальнѣ“. Лише 1.50 дол. на рôкъ. За тѣ грошѣ будете дôставати одну цѣкаву книжочку кождого мѣсяця. Адресуйте

CZYTALNIA,
Box353, Scranton, Pa

Жертвы
на
Революц. Украиньску Партію.

Попередно зложено	$191.46
о. М. Бачиньскій	.50
п-нѣ Ярослава Бачиньска	1.00
Петро Войценко	1.00
Яковъ Жиличь	1.00
Волошинь	1.00
Юрко Мачула	2.00
(всѣ зъ Stuartburn, Man., Canada)	
А. Зѣлѣньскій	2.00
И. Мадяровскій	1.00
Н. Перѣгъ	.50
И. Лѣзакъ	.50
Д. Хоцѣньскій	.50
И. Гайдукъ	.25
П. Пастернакъ	.25
(всѣ, члены „Запорожскои Сѣчи“ въ McKeesport, зложили на весѣлю у Запорожця П. Сови).	
На весѣлю п. З. Коханъ въ Філаделфіи, Па. зложили гостѣ	4.85
Ст. Сѣмкôвъ зъ Billmeyer, Pa.	.50
В. Гр. зô Скрентонъ, выграный закладъ	1.00
Разомъ	$209.31

Дальші жертвы просимо засилати ласкаво на адресу:

Svoboda,
Box 353, Scranton, Pa.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

Русин--Запека.

За цілий час мого побуту в Америці я все інтересував ся житєм бутєм руских іміґрантів. Мене цікавило непомірно як на наших людий впливає американьска цивілізация, як они звикають до тутешних відносин, та як вихісновують для себе тутешну цивілізацию, не затираючи попри тім своєї національної ціхи. Щоб заспокоїти свою цікавість а радше, щоб виповнити одну з точок, що входили в склад моєї цїли житя, я старав ся не пропустити анї одної нагоди, котра давала менї пізнавати житє наших людий. Щоб рускі іміґранти, розпорошені по безмежних просторах Злучених Держав, не загинули та не пропали для своєї старої вітчини, я і кілька моїх товаришів, їздили з одної місцевости до другої, де їх було більше і там після своїх сил старали ся з'орґанізувати в одну сьвідому громаду, научаючи як дивити ся навкруги себе, щоб побачити найкрасші сторони американьскої цивілізациї а опісля, приложивши єї до себе, і самим зажити людьми культурними. В подібній цїли вибрав ся я одного разу в околиці Ню Йорку. Там була вже сяк так з'орґанізована руска громада, я лиш мав на загальних зборах загріти їх своєю промовою до дальшої орґанізациї і вказати їм способи, якими би найуспішнїйше до неї дійти. Заки я приступав поміж людьми до якої просьвітної роботи я перше розвідував імена впливовійших і просьвіченїйших людий в даній громаді.

Так само поступив я, будучи в околици Ню Йорку. Менї на моє питанє вказали на Марка Твердозуба як на чоловіка розумного і письменного, котрий доси мав там велику повагу і вів перед в усім. Я, розуміє ся, попросив завести мене до него, бо хотів з ним близше познакомити ся, навязати з ним дружні зносини та враз з ним впливати на орґанізацийну роботу згаданої громади.

Мене завели до Твердозуба і представили по назвиску.

— Ага, недавно з „краю"? Чув я про вас чув — привитав мене і подав протекціонально руку. Коли виговорював слова то они не виходили з єго уст невимушені, природні, але так би сказати капали звільна. Лице у него видалось менї холодне і без виразу а ціла єго постава видала ся менї напруженою, штучно поважною. Сей чоловік, здаєть ся, цінив себе високо і знав ціну свого значіня. Менї під той час шибнуло до голови таке: Він так виглядає як би проковтнув дубовий локоть.

— Сідайте! — попросив мене Марко, вказуючи рукою на крісло. Я усів та, щоб якось розпочати розмову, поспитав ся, що тут чувати в тій місцевости, як живеть ся людям і т. д.

Марко згірдно махнув рукою немов би хотів сказати: Шкода часу, щоб говорити про наших людий. Опісля став розказувати про себе, як він не опустить анї одної нагоди, щоб не повчити своїх людий, а як ті знов не слухають єго а навіть за єго добре серце кепкують собі з него. Одним словом жалував ся на всїх, прозиваючи їх непросьвіченою голотою.'

Я старав ся злагодити погляди Марка, доказуючи, що кождий початок трудний, що від разу Ню Йорк не повстав таким яким є тепер, що згодом, при совісній праци осьвіченїйших людий, наші іміґранти стряхнуть зі себе темноту а стануть горнути ся до сьвітла. Коли я се говорив, Марко дивив ся лиш на мене милосерним поглядом і всьміхав ся злегка. Єго погляд був такий як того, що дивить ся на дитину-підростка, котра наївно лепече про якусь річ, вірячи сьвято в свої дитинячі слова.

— Видко, що ви ще „ґрінор" — проговорив у відповідь на мої палкі слова Марко — але се з часом у вас минеть ся. Колись як вивчите американьску конституцію наберете більше розуму, так, так! — і при тих словах поклепав мене рукою по рамени.

Мене мов приском обсипав. Він по просту висьміяв мене за мої погляди. З того, що я чув і бачив виходило, що Марко цїлком відстав від житя руских іміґрантів, що він один з тих, котрі позбули ся вже своєї національної ціхи і поволи, входячи в американьске житє, англійщать ся, погорджуючи вже малокультурним своїм краяном. Щоб впевнити ся в моїм погляді я поспитав Марка:

— Давно ви вже в Америці?

— Вісімнайцять літ — звучала відповідь.

— За такий довгий час вашого побуту ви певно говорите по англійски як справдешний Єнкі? — питав я дальше. Марко що проходжував ся по комнаті пристанув нагло переді мною, змірив мене від стіп до голови і прорік на впів з жалем а на впів з легкою закраскою гніву чи докору:

— Но, того я по вас не надіяв ся, щоб через ваші сьвященичі уста такі слова виходили.

Я не чуючи за собою жадної провини став звиняти ся, що я нїчо злого не сказав, що уміти говорити по англійски не є обидою для нікого. Але Марко не звертав уваги на моє оправдане а картав мене дальше:

— І ви, посьвячена особа, духовний отець, що маєте нас научати розуму і горнути нас усїх до любови нашої рускої віри і нашої церкви, ви таке посьміли мене питати? О то не гарно... — Марко тогдї підвіс праву руку в гору як до присяги і прорік урочисто: — Хоч я тут в Америці вже вісімнайцять років, але своєї віри не загубив і не загублю.

Марко Твердозуб зачинав бути для мене цікавим тож, щоб ще більше від него дізнати ся, я не зводив розмови на инший предмет а питав дальше: — Се дуже гарно з вашої сторони, що ви так горячо привязані до своєї віри, але знане англійскої мови не зашкодило би, овшім помогло би вам при вишуканю лучшої роботи, хоч може ви, стикаючись в такім великім місті з розличними людьми, набрали досьвіду, винайшли порядну роботу і заощадили трохи гроший на чорну годину для себе і своїх дїтий.

— Я з поганами-американцями не пристаю — відповів менї з гордостю Марко. Моя дорога: мій дім, фабрика і салюн кума Гриця, де відбувають ся часами мітінґи нашого брацтва. Гроший не маю, заробляю денно по доляр і квотер і те менї вистарчає а для своїх дїтий лишу більшу памятку як гроші, бо гроші розкотять ся а те, що я їм дам після моєї смерти, се маєток, котрого не з'їсть ржа анї злодій не вкраде. — І по тих словах Марко пішов до шафи, з котрої виймив цїлу пачку обмараних книжок і поклав їх переді мною. Я став оглядати ті книжки і знайшов між ними таке золото: Про саджене бараболї, Сади деревину, Про гній, Житє сьв. Бориса і Глїба, кілька календарів зі старих років і такі инші подібні мудрощі видавництва „Общества ім. Мих. Качковского". Я хотів зробити Маркови скромну увагу, що ті книжки непридатні для американьских робітників та, коли поглянув на єго сяюче і горде на такі скарби лице, я здержав ся зі своїми замітками, бо не хотів окрадати чоловіка з єго внутрішного вдоволеня.

Переглянувши книжки я підвів ся, щоб попрощати ся з господаром дому і відійти. Марко вже в дверях, прорік до мене поважно, щоб я не забув з якою важною особою мав честь говорити: — Так, так, отче, я запеклий Русин!

По дорозї я поспитав своїх провідників: — Богато вас є таких мудрих як сей Твердозуб?

На се відповів оден з провідників: — Є їх досить. Они звуть себе правдивими Русинами а инших, хто не слухає їх мудрощів, прозивають безбожниками і перекинчиками.

— То ви держіть ся тих буцїм безбожників і перекинчиків, бо сей Твердозуб і єму подібні не от міра сего — була моя порада. С. М.

Мученича смерть Параскеви Дубенцової.

Що діє ся в Росиї, яке оруже пустила в рух реакция, що роблять остервілі „чорні сотні" — те годі собі уявити. Одну таку страшну картину беньку озвіреної товпи малює кореспондент парижского „Temps" на основі оповіданя петербурского студента-очевидця, що в жовтни приїхав до недужого батька в Севастополи.

Ставрополь се глухий кут. В нїм мало ревомюционерів а „інтелектуальних" репрезентують учителі і учительки народної школи. Коли дня 19 го жовтня власти місцевої поліциї довідали ся, що оголошено конституцию, рішили пімстити ся на учителях. „Вони винні за всяке зло — вони навчили нарід читати й писати", говорили. Найперше казило ся духовеньство. Попи пішли на чолї товпи зледачілих людей до школи, витягнули учительку Параскеву Дубенцову на двір, витрутили єї на середину дороги і почали бити. Студент, що як-раз надійшов, став одного попа мітиґувати. Але сей відповів грізно, що нехай студент дивить ся, аби і з ним таке саме не стало ся. „Коли ви в такім тонї промавляєте до мене", обізвав ся молодий чоловік, „то я закличу козаків!" „Іди лише, іди!" — кричав піп, „лїпшого нам не може нїчого стати ся". Але студент не потребував зовсїм іти ще за козаками, бо вони вже йшли самі: дві сотнї, разом 200 мужа а на їх чолї атаман Братков.

Учителька кинула ся проти них. Ту був єї ратунок. Прецінь жовніри не будуть знущати ся над безбороннею женщиною...

„Братя", закликала вона до них, ратуйте мене! Дивіть ся, як сї дикуни мене справили!" Вона дрожала. Єї лице було блїде, як у мерця, а сині очи задубіли зі страху. Чорна сукня звисала шматами. Зі щоки текла кров.

„Видайте нам учительку", сказав атаман до товпи, „ми хочемо єї троха попитати з політики".

„Знаменито, знаменито!" — обізвав ся зі сьміхом піп. „Най жиє атаман! Він має все добрі ідеї!", кричали поліцаї.

Жорстоко трунули молоду дївчину наперед в ряди козаків. Але Пар. Дубенцова почувала себе тут все таки троха безпечнїйшою. Вона думала, що атаман підступом хотів єї уратувати від переслїдників.

Вона ошукала ся. Атаман вхопив єї брутально за обі руки і придавив на колїна до землї.

„А тепер", казав, „будеш відповідати на мої питаня. Якої ти релїґії?

Учителька мовчала, а він ударив єї сильно нагайкою по голові.

„Пустіть!", кричала нещаслива. „Ви знаєте прецінь, що я православна; піп може вам се потвердити".

„Так, ми знаємо, що ти ходиш до церкви, але ти проти царя, як Жиди".

„То неправда! сказала Параскева, я не проти царя, але я хочу волї для моєї вітчини".

„А, хочеш волї... Се ми собі думали", заревів атаман і почав учительку прати нагайкою по плечах. „Се за то, що ти тїшила ся, коли читала фалшивий маніфест, виданий Жидами".

„Але ви помиляєте ся!" — протестувала дївчина, „його видав цар, що в кінци дав волю свому нещасливому народови".

„Що, ти хочеш ширити революцийну пропаґанду? — репетував атаман. „Ану братя!"

І тепер наступила страшна сцена. Козаки і посіпаки кинулись на дївчину, повалили до землї і місили єї ногами.

Покрита ранами, крівава здужала ще раз піднести ся і закликала розпучливим голосом: „Пане, я вмираю! Нехай моя кров послужить спасенем для моєї вітчини!..."

Атаман, який міг побоювати ся, що сї слова можуть зворушити його шибеників, кинув Параскевю наново до землї.

Товпа, пяна від крови, кинула ся на неї і кати забили єї ударами клевця.

Але їх стеклість ще не наситила ся. Серед галасу і радісного крику вхопили найвірнїйші цареви кати тїло мучениці, кидали в гору, ловили в руки і знов кидали як мячем все висше і висше. При тім відривали ся мусники одежі і падали то ту, то там, на землю. І ось видно ще тілько голе тїло, покрите безчисленними ранами, із яких лилась кров на голови мордуючих збуїв. І вони чим раз більше попадали в екстазу божевіля. Кинули ся на трупа, місили своїми чобітьми і горлали: „Смерть студентам, смерть Жидам". *а. г.*

Справоздане касове

„Рус. Нар. Союза" за мїсяць Сїчень, 1906 р.

Ч. бїжуче		
3864	Granville, N. Y. Бр. св. Юрія	25.20
3865	Mahanoy Plane, Pa. Бр. св. пр. Иліи	67.65
3866	Breslau, Pa. Бр. св. Андр.	67.28
3867	Carnegie, Pa. Сестрицтво св. Любови	7.08
3868	Chisholm, Minn. Бр. св. Арх. Мих.	25.95
3869	Beaver Meadows, Pa. Бр. св. Мих	31.64
3870	Terryville, Conn. Бр. Св. Арх. Мих.	6.29
3871	Beaverdale, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	16.24
3872	Chisholm, Minn. Бр. св О. Николая	16.72
3873	Auburn, N. Y. Бр. св. О. Николая	38.37
3874	Manown, Pa. Бр. св. О. Никол.	14.01
3875	Passaic, N. J. Бр. св. О. Николая	41.48
3876	Allegheny, Pa. Тов. Поступъ	13.33
3877	Trenton, N. J. Бр. св. Й. Хрест.	20.85
3878	Desloge, Mo. Бр. св. Й. Хрест.	82.62
3879	Buffalo, N. Y. Бр. св. Й. Хрест.	19.31
3880	Olyphant, Pa. Бр. св. Й. Хрест	164.59
3881	Glen Lyon, Pa. Бр. св. П. и П.	35.15
3882	Leetsdale, Pa. Бр. св. П. и П.	55.50
3883	Dunmore, Pa. Бр. св. АА. П. и П.	21.78
3884	Old Forge, Pa. М. Р. Н. С.	9.32
3885	Homestead, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	42.18
3886	St. Louis, Mo. Бр. св. Арх. Мих.	73.55
3887	Seymour, Conn. Бр. св. Й. Хр.	26.78
3888	Allegheny, Pa. Бр. св. И. Хрест.	31.25
3889	Cohoes, N. Y. М. Р. Н. С.	26.19
3890	Franklin Furnace, N. J. М. Р. Н. С.	10.85
3891	Ramey, Pa. М. Р. Н. С.	70.02
3892	McAdoo, Pa. Бр. Пр. Богород.	72.74
3893	Taylor, Pa. Бр. св. О. Николая	30.50
3894	Westmoreland City, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	35.79
3895	Carnegie, Pa. Бр. св. Петра и Павла	95.69
3896	Allegheny, Pa. Бр. Пр. Богор.	28.96
3897	Sykesville, Pa., Бр. св. Ник.	19.79
3898	Ellworth, Pa. Бр. св. Мих.	24.20
3899	Cannonsburg, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	32.45
3990	Dunlo, Pa. Бр. св. П. и П.	37.48
3901	К. Кирчовъ звернувъ сиротску часть по Мих. Лазовскимъ для Мильки и Єфроски зъ Shamokin, Pa.	200.00
3902	Scranton, Pa. Бр. Пр. Богор.	24.95
3903	McKeesport, Pa. Бр. св. Ольги	12.77
3904	Eleanor, Pa. Бр. св. Арх. Михаила	15.25
3905	Cleveland, O. Бр. св. П. и П.	27.05
3906	Jessup, Pa. Бр. св. П. и П.	50.40
3907	Lorain, O., Бр. св. Андрея	25.00
3908	Rhone, Pa. Бр. св. Спаса	13.45
3909	Mt. Carmel, Pa. Бр. св. Володим.	22.87
3910	Centralia, Pa. Бр. св. Й. Хрест.	37.80
3911	Buffalo, N. Y. Бр. св. О. Николая	17.45
3912	Pittsburg, Pa. Бр. св. Никол.	200.67

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

3913	Ormrod, Pa. Бр. св. О. Николая	30.89
3914	Pittsburg, Pa. Бр. Муч. Флора и Лавра	13.17
3915	Gradatim, Pa. М. Р. Н. С.	7.97
3916	Wilmington, Del. Бр. св. Арх. Мих.	9.70
3917	Holyoke, Mass. Бр. св. Й. Хр.	25.10
3918	Monessen, Pa. Бр. св. Й. Хрест.	48.37
3919	Newark, N. J. Бр. св. Й. Хрест.	9.37
3920	Powhatan, W. Va. Бр. Пр. Богор.	14.36
3921	New York, N. Y. Тов. Сѣчь	9.55
3922	McKeesport, Pa. Бр. Св. Й. Хр.	67.45
3923	New Florence, Pa. Бр. св. Василія	37.35
3924	Jersey City, N. J. пос. Клюбъ Рус. Мол.	20.70
3925	Export, Pa. Бр. св. О. Николая	33.17
3926	Wilkes Barre, Pa. Бр. св. о. Николая	15.80
3927	Buffalo, N. Y. Тов. Заокеаньска Украина	19.40
3928	Lanquin, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	13.30
3929	Cross Fork, Pa. Бр. Пр. Богород.	17.49
3930	Sayre, Pa. Бр. Пресв. Богор.	24.50
3931	Spangler, Pa. Бр. Пр. Богор.	26.86
3932	Brownsville, Pa. Бр. св. П. и П.	56.23
3933	New Alexandria, Pa. Бр. св. П. и П.	47.97
3934	Whitney, Pa. Бр. Трехъ Свят.	26.35
3935	Shamokin, Pa. Бр. св. Йосифа	25.55
3936	Mt. Carmel, Pa. Сестр. Бр. Пр. Богород.	4.66
3937	Alden Sta., Pa. Бр. св. Волод.	32.03
3938	Butler, Pa. Бр. св. Арх. Михаила	79.55
3939	Pleasant Valley, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	6.64
3940	Scottdale, Pa. Бр. св. Й. Хрест.	27.60
3941	Trenton, Pa. Бр. Пр. Богор.	8.55
3942	St. Clair, Pa. Бр. Пр. Богород.	31.00
3943	New York, N. Y. Тов. Зоря	20.50
3944	Lancaster, N. Y. Бр. св. Василія	18.37
3945	Hazleton, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	92.65
3946	Belle Vernon, Pa. Бр. Пр. Богор.	24.56
3947	Minersville, Pa. Бр. св. О. Николая	72.35
3948	Mt. Carmel, Pa. Бр. св. П. и П.	61.25
3949	Syracuse, N. Y. Бр. св. П. и П.	36.09
3950	Simpson, Pa. Бр. св. Василія	30.70
3951	Shamokin, Pa. М. Р. Н. С.	231.32
3952	Ford City, Pa. Бр. св. О. Николая	59.50
3953	Hastings, N. Y. М. Р. Н. С.	7.30
3954	West Pawlet, Vt. Бр. Пр. Богор.	15.40
3955	Ansonia, Conn. М. Р. Н. С.	22.33
3956	Chicago, Ill. Тов. Русинôвъ	7.43
3957	Baltimore, Md. Бр. св. П. и П.	12.03
3958	Plymouth, Pa. Бр. св. П. и П.	80.88
3959	Perth Amboy, N. J. Бр. св. О. Николая	44.80
3960	Pittsburg, Pa. Бр. св. Й. Хр.	52.13
3961	Yatesboro, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	15.99
3962	Yorkville, O. Бр. св. Стефана	15.50
3963	Mayfield, Pa. Бр. св. Кир. и Метод.	15.40
3964	Marion Heights, Pa. М. Р. Н. С.	7.70
3965	New Britain, Conn. Бр. св. Володимира	10.30
3966	Mt. Carmel, Pa. Бр. св. Димитрія	30.10
3967	Lansford, Pa. Бр. Пр. Богор.	97.07
3968	Troy, N. Y. Бр. св. О. Николая	36.73
3969	Buffalo, N. Y. Бр. св. О. Николая	11.30
3970	Olyphant, Pa. Бр. Пр. Богор.	23.37
3971	Northampotn, Pa. Бр. Пр. Богор.	153.27
3972	Philadelphia, Pa. Тов. Любовъ	14.63
3973	Elmira N. Y. Бр. св. Арх. Мих.	20.19
3974	New Philadelphla, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	19.60
3975	Priceburg, Pa. Бр. св. Василія	47.39
3976	Scranton, Pa. Бр. св. прор. Иліи	104.34
3977	Mt. Carmel, Pa. Бр. св. Волод.	14.01
3978	Latrobe, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	34.80
3979	St. Louis, Mo. Бр. св. Арх. Мих.	38.60
3980	Cleveland, O. Бр. св. О. Николая	8.25
3981	Jersey City, N. J. М. Р. Н. С.	93.05
3982	New York, N. Y. Бр. св. Волод.	34.25
3983	Trauger, Pa. Бр. св. П. и П.	62.70
3984	Providence, R. I., Тов. Кн. Данила	16.16
3985	Elizabeth, N. J. Бр. св. Володимира	58.00
	Ansonia, Conn. Бр. св. П. и П.	не заплатили
	Waterbury, Conn. М. Р. Н. С.	
	Yonkers, N. Y. М. Р. Н. С.	
	Trauger, Pa. Бр. св. И. Хрест.	
	Everson, Pa., Бр. св. Й. Хрест.	
	Baltimore, Md. Сестр. Бр. св. Анны	
	New York, N. Y. Бр. св. Андрея	
	Meyersdale, Pa. Бр. св. Й. Хрест.	
	McKees Rocks, Pa. Бр. Св. Димитрія	
	Shenandoah, Pa. М. Р. Н. С.	
	Canonsburg, Pa. Бр. Пр. Богор.	
	Pittsburg, Pa. Сестр. Собора Пр. Богор.	

Доходъ за Сѣчень с. р. есть	4,751.36
Готôвка въ кôнцемъ Децембра м. р.	19,807.35
Разомъ доходъ есть	24,558.71

Розходъ за мѣсяць Сѣчня 1906.

Посмертне по бл. п. Павло Капець Glen Lyon, Pa.	600.00
„ „ „ „ Юрій Добряньский Pittsburg, Pa.	600.00
„ „ „ „ Захаръ Кроль Jersey City, N. J.	600.00
„ „ „ „ Маріи Бончакъ Minersville, Pa.	300.00
„ „ „ „ Михалє Горвадъ Latrobe, Pa.	348.50
Сиротска часть по бл. п. Павла Маташь Mahanoy Plane, Pa.	300.00
„ „ „ „ „ Андрею Євусякъ Olyphant, Pa.	50.00
Запомога для Ивана Прегонъ Providence, R. I.	100.00
„ „ Теодора Фрицко Glen Lyon, Pa.	100.00
Органъ Союза за Сѣчень. 1906	597.40
Платня Гол Урядниковъ за Сѣчень с. р.	105.00
Рентъ вôдъ офісу за Сѣчень	15.00
Почтовй выдатки голов. секретаря	23.96
За 1000 велик ковертъ 1500 виказовъ 2000 перест. листôвъ и 1500 повѣдомлень	18.00
Задатокъ на вôдзнаки Союза C. W. Little	100.00
За 200 postal cards для касиєра и 1000 вел. ковертъ	7.85
Разомъ розходъ за Сѣчень	3,865.71

Зôставленє:

Разомъ доходъ выносить	24,558.71
Розходъ за Сѣчень	3.865.71
Готôвка зъ кôнцемъ Сѣчень с. р.	20,693.00
Пожички	1,369.90
Загальный станъ касы зъ кôнцемъ Сѣчня єсть	**$22,062.90**

А. Шаршонь, касієръ, *С. Ядловскій*, секретарь.
К. Кирчôвъ, предсѣдатель.

179 Новыхъ Членôвъ.

Въ мѣсяцю Сѣчню с. р. приступили до Р. Н. Союза слѣдуючі нові брацтва и члени.

Братство св. Муч. Флора и Лавра, Pittsburg, Pa., вôд. 130.

Гутъ Юрій
Бѣлѣньскій Станѣславъ
Паславскій Петро
Кричковскій Миколай
Гавриликъ Дмитро
Терлецкій Михаилъ
Кульчицкій Миколай
Клѣповичь Миколай
Баринецкій Иванъ
Кульчицкій Антôнъ
Лазарь Стефанъ
Кульчицкій Володимиръ
Дашиничь Станѣславъ
Костикъ Александеръ
Кульчицкій Теодоръ
Бѣлѣньскій Андрей
Барнецкій Михаилъ
Волошиновскій Иванъ
Кульчицкій Яковъ

Товариство „Заокеаньска Украина", Buffalo, N. Y., вôд. 131.

Боднарчукъ Василь
Мельникъ Иванъ
Слоньовскій Яковъ
Пѣтухъ Петро
Кучаньскій Иванъ
Радчукъ Василь
Самотѣсъ Гриць
Кравчукъ Иванъ
Радковскій Иванъ
Бурштинъ Иванъ
Тригуба Андрей
Яремко Харитонъ

в. 1. Ярема Афтанасъ
Тирличь Афтанъ
в. 2. Косцельнякъ Николай
в. 4. Курницкій Омелянъ
в. 6. Франчукъ Юрій
Рущакъ Михаилъ
Фединичь Михаилъ
Фединичь Петро
в. 7. Бурый Стефанъ
Пельцъ Лешко
Дѣдацкій Йосифъ
в. 16. Сливка Василь
Росоха Михаилъ
в. 19. Мима Иванъ — дитина
Филатъ Юрій „
Сисакъ Иванъ „
Дудра Матѣй „
Гавранъ Марія „
в. 23. Дудра Михаилъ
Керѣнка Михаилъ
Попѣкъ Михаилъ
Мельникъ Яковъ
Загôрскій Гриць
Кланиця Осифъ
Кланиця Иванъ
Кланиця Андрей
в. 26. Фрицкій Михаилъ
в. 27. Прислопскій Михаилъ
Кевешь Павло
Кевешь Петро
в. 28. Шпырка Иванъ
Мицьо Юрій
Смерекъ Петро
в. 31. Арданъ Данько
в. 33. Ґиба Стефанъ
Дацишинъ Иванъ
Коваль Анна, дитина
в. 35. Сопчишакъ Петро
Сопчишакъ Василь
в. 37. Квочка Николай, дитина
Семетковскій Иванъ „
в. 40. Крайникъ Василь
в. 41. Вѣтковскій Юрій
в. 42. Хованець Иванъ, дитина
в. 46. Садовска Єва
Биґусъ Н., дитина
в. 50. Дукасъ Василь
т. 52. Бабякъ Иванъ
Ройко Алексій
Мельникъ Григорій
в. 53. Кицъ Григорій
Кушнѣрь Павло
Гарагузъ Василь
Демида Григорій
Двулѣтъ Сенько
в. 55. Максимовичь Михаилъ
Федоровскій Теодоръ
Притка Петро
Белецкій Миколай
Кушь Онуферъ
в. 57. Возьнякъ Иванъ
Ґелета Иванъ
Палка Стефанъ
в. 62. Щенсный Алексій
Цуприкъ Дмитро
в. 63. Вайпа Параска
Ґротъ Андрей
в. 67. Лавринець Иванъ
в. 72. Коваль Марія
в. 74. Юрчаґа Осифъ
в. 76. Кипибѣда Остапъ
Бѣселикъ Иванъ
Попко Теодозій
Петрущакъ Иванъ
Попко Марія, дитина
в. 78. Новакъ Петро
в. 82. Олагъ Василь
Яцковичь Иванъ
Олѣпячь Данило
в. 83. Свѣднѣцка Текля
Зелємъ Єва
в. 86. Кравецкій Дмитро
в. 92. Яремка Федоръ
Гальчинъ Яковъ
Кравчишинъ Ильке
Тремко Иванъ
в. 94. Ѳстровскій Василь
Кирилейза Иванъ
в. 95. Яцканичь Прокопъ
Крупка Михаилъ
Кимакъ Иванъ
в. 69. Кухарь Яковъ
в. 99. Кравець Иванъ
в. 103. Климевичь Михаилъ
в. 104. Ступка Осифъ
Чорный Петро
Волошинъ Гриць
Шкуратъ Иванъ, дитина
Кравець Рузя „
Сгриюсъ Анна „
в. 105. Федецкій Федьо
в. 107. Куликъ Осифъ
в. 108. Ґерґовичь Андрей
Ґерґецкій Михаилъ
Ґудзъ Иванъ
Скробала Андрей
Свєнцѣцкій Осифъ
Малякъ Яковъ
в. 109. Жукъ Куста
в. 110. Рабайда Иванъ
Лихалинъ Иванъ
Ковалкевичь Иванъ
Ротнеръ Вѣльмошь
Романъ Михаилъ
Тапьча Василь
Кроль Петро
Кроль Михайло
Неликъ Стефанъ
в. 111. Присташь Осифъ
в. 113. Гефереть Андрей
Гохля Петро
в. 114. Батѣль Иванъ
Леличь Иванъ
в. 116. Сиялковскій Казиміръ
в 119. Калиничь Михаилъ
Ламаґа Михаилъ
в. 120. Дзюба Михаилъ
в. 121. Терлецкій Иванъ
Зупко Юрій
Александровичь Михаилъ
Пукачь Адамъ
в. 123. Мондлякъ Александеръ
Осикъ Игнатій
в. 124. Хрѣнъ Григорій
в. 127. Тимковичь Иванъ
в. 128. Муштифоръ Єтанѣславъ
Сапужакъ Осифъ
Бетли Давидъ
Вислоцкій Алексій
в. 129. Ґарчакъ Осифъ
Гомза Осифъ
Чмѣль Михаилъ
в. 132. Кушвара Федоръ
Гучко Михаилъ
Гайдукъ Илько
Каськôвъ Володимиръ
Шушереба Осифъ
Турула Иванъ

С. Ядловскій, гол. секретарь.

ДОПИСИ.

З Филаделфії, Па.

Ще не вмерла Україна!

Дня 28. Січня відбуло ся весіле нашої щирої Русинки і патріотки, Зофії Кохан, в домі М. Довбенка. При веселій забаві і при сьпіві не забули наші рускі патріоти і на нашу неньку Україну, котра тепер знаходить ся в тяжкій тревозі і біді. Але прийдо невдовзі час веселійший, що усьміхнеть ся і наша доля, що стане Україна славна і украсить ся славою, як колись красувалась. По сьпіві наших любимих пісень М. Довбенко попросив гостий, щоби були ласкаві зложити хто що може на Р. У. П. І кождий з щиро го серця дав що зміг. Але, як то кажуть старі люди, як є купець то чорт барашівника принесе, так само і тут найшов ся чоловік, котрий сам нич не дав і еще другим людям не казав дати анї цента а одного хотів навіть бити. Але его не послухали. Жертви зложили слідуючі: П. Штогрин 1.00; по 50 цнт: Мих. Довбенко, М. Качмарчик, С. Демків, Т. Бучацкий, А. Вислоцкий; по 25 цнт.: М. Росолович, М. Роґульский, Ів. Бойко, С. Басараб, С. Мусяла; 10 цнт.: В. Верба; разом $4 85.

Гість.

З Stuartburn, Man.

Нашого приятеля п. Якова Жилича, обдаровав Всевишний хлопчиком, котрому при хресті дня 19 го Січня с. р. дано імя Юрий Ярослав. Чину хрещеня довершив о. М. Бачиньский. Зібрані куми, по промові Юрка Мачули зложили квоту $6.00 на Українську Революцийну Партію, котру в залученю присилаю з просьбою о заслане там до потреба.

З тої нагоди, складаю сердечну подяку всім тим жертводателям, а новонародженому желаю щастя, здоровля, многих літ, і щоб виріс на славу Руси-України, а родичі, щоб мали з него потіху і пожиток.

Юрко Мачула, рус.-англ. учитель.

Зъ Mink Creek, Man

У насъ вôдбули ся збори читальнѣ, доперва заснованои. На початку вписало ся 17 членôвъ; зъ нихъ выбрано урядъ. Головою и предсѣдателемъ выбрано о. И. Зазуляка; заступникъ головы Дмитро Данилишинъ; секретарь Йосифъ Процишинъ; касієръ Гриць Николишинъ; бібліотекаръ Михаилъ Бучера; контрольоръ Олекса Максимчукъ. На початку ухвалили предплачувати слѣдуючй часописѣ: „Свобода" (американьска), „Свобода" (галицка), „Громадскій Голосъ", книжки выдавництва имени Бончевского и книжки выдавництва „Просвѣта". Читальня отворяеть ся на Богоявленіе и закимъ побудуемъ окремый дôмъ на читальню, зôстаесь въ домѣ Йосифа Процишина. Въ члены читальнѣ приймаемъ кождого, почавши вôдъ 14 лѣтъ вѣку, за доляра на рôкъ.

Читальня „Просвѣты"
въ Mink Creek, P. O. Box 14.
Ethelbert, Man., Can.

Хочете знати
коли припадає яке свято
и т. и.,
то чому не купите собѣ
Календарь?
Лишь 25 центôвъ.
Пишѣть на адресу
SVOBODA,
Box 353, Scranton, Pa.

Читайте, що каже Дръ Ландесъ:

Я маю найбôльшу практику въ Сполученыхъ Державахъ, Канадѣ, Мексико и Полудневôй Америцѣ.

Черезъ 20 лѣтъ я лѣчивъ лишь слабости мущинъ.
Лѣчу лишь мущинъ.
Але и вылѣчую нихъ.
Вылѣчу кождый выпадокъ до якого ся возьму.
Єсли є не до вылѣченя не беру ся до него.
Сли не можешь бути вылѣченый, скажу тобѣ вôтверто.
Але сли можешь бути вылѣченый, я тебе вылѣчу.
Що небудь тобѣ долягає скажи або напиши менѣ.
Хоробы нѣхура и почокъ.
Хоробы крови я шкôры.
Утрата памяти.
Утрата мужескои силы.
Утрата животности.
Лѣчу безъ болю, не вздержую вôдъ працѣ.

Що року лѣчу тысячѣ людей.
Роблю сотки операцій що мѣсяця.
Вылѣчу тя дома, сли не можешь прійти до мене.

Памятай: Порада особиста або листовна даромъ.

Сли еси хорый зайди або напиши до

DR. LEONARD LANDES,
140 E. 22nd St., New Yor, N. Y.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

„SVOBODA“
(LIBERTY)
HE RUTHENIAN WEEKLY
published every Thursday
at 209 Linden Str., Scranton, Pa.

JNO. J. ARDAN,
Publisher and Editor.

Terms: Two dollars a year.

Established 1893

UNION LABEL 23

Advertising rates furnished on application.

Entered as second-class matter July 16 1903 at the post office at Scranton, Pa. under the Act of Congress of March 3, 1879.

„Свобода“
часопись для руского народа въ Америцѣ и орґанъ „Р. Н. Союза“, выходить що тыждня въ Четверъ и коштує:
Въ Америцѣ на 12 мѣсяцѣвъ....$1 00
До старого краю на 12 мѣсяцѣвъ $2.00
Въ Америцѣ на 6 мѣсяцѣвъ....$1.00

Галичане можуть замовляти „Свободу“ черезъ Книгарню Шевченка ул. Театральна ч. 1, Львôвъ.

Оплачувати ґазету треба всегда зъ горы.

Грошѣ треба посылати въ реджістрованôмъ листѣ, або черезъ експресовый, або почтовый money order (мони ордеръ). Money order, то є карточку, котру дôстанете вôдъ почтара або аґента на експресовôмъ офисѣ, пôшлѣть намъ, бо безъ того мы не годни грошей дôстати.

Адресъ:
„SVOBODA“
Box 353,
SCRANTON, PA.

Хто хоче, щобы єго адресъ змѣнити мусить подати намъ, кромѣ нового, такожь свôй старый адресъ.

Замѣтки.

Минулого Понедѣлка дôстали мы вôдозву „Отъ Экзекутивного Комитету В. Ц. Н. Собранія“ до „всечестныхъ отцевъ и любезныхъ вѣрниковъ“, въ котрôй тойже Комітетъ просить, абы кожда греко-католицка парохія найдальше до 20 го Лютого 1906 заявилась за або противъ гр. кат. Конгресу и свою заяву прислала на адресу: Rev. J. Hanula, Box 334, Duquesne, Pa. Члены Екзекутивного Комітету мають зôйтись 20-го Лютого 1906 о 10-ôй годинѣ рано въ церковнôй гали въ Микіспортъ, Па. и тамъ на пôдставѣ заявъ парохій рѣшити, що робити дальше въ справѣ Конгресу.

— —

„Свѣтъ“ пише, що якъ бы Русины въ Галичинѣ були православнѝ а не уніяты, то вся ихъ бѣда вôдразу скôнчилась бы... Справдѣ не знати чи плакати, чи смѣятись надъ тими словами, чи дивуватись безличнôй брехни „Свѣта“. Аджежь російскѝ Украинцѣ въ бôльшости православнѝ, Росія православна держава, а однакъ яке ихъ положене? Навить Письма Святого не вôльно имъ було читати въ своѣй мовѣ, нѣ книжокъ, нѣ газетъ друковати; украиньска мова выгнана зъ церкви, школы, уряду — словомъ ихъ положене національно сто разъ гôрше якъ въ Австріи. Не менче лихимъ є и ихъ положене матеріяльне. А доля православныхъ Русинôвъ буковиньскихъ може лѣпша? Треба бути хиба крайнымъ дуракомъ, щобы повѣрити, що всякѝ реформы політичнѝ, суспôльнѝ, економічнѝ галицкимъ Русинамъ нѣчо не поможуть а лише одна змѣна вѣры зъ уніятскои на православну.

— —

„Свѣтъ“ вѣрить, що православіе се „чудесна сила“, що самъ Богъ стоить за православныхъ и т. п. Цѣкаво, чому поганьскѝ Японцѣ побили православныхъ хотяй самъ Богъ стоявъ за ними й православіе се чудесна сила.

Доказує еще „Свѣтъ“, що Богъ стоить за православными, бо инакше „и слѣда православнои церкви не осталось бы въ Америцѣ“... Те саме можна бы сказати и о уніятскôй церкви, та о кождôй протестантскôй, зъ чого выйшлобъ, що Богъ є не лише за православіемъ, але и за уніею та всякими протестантскими сектами...

— —

„Свѣтъ“ каже, що не треба змѣшувати російскои церкви зъ російскимъ правительствомъ. Се неправда. Російска церковь такъ тѣсно звязана зъ російскимъ урядомъ, що ихъ нѣякъ вôдъ себе вôдлучати не можна. Що иншого Сполученѝ Державы або другѝ краѣ, де урядъ зъ церквою не має нѣчо до роботы. Такъ само не можна робити роздѣлу мѣжь російскою церквою въ Америцѣ а тоюжь церквою въ Росіи, подôбно якъ не можь робити рôжницѣ мѣжь католицкою церквою въ Америцѣ а всевѣтною католицкою церквою.

— —

Що въ російскôй Державнôй Думѣ хлопы не будуть рôвнѝ зъ панами се факты, хочьбы „Свѣтъ“ и якъ сему перечивъ. Ось примѣромъ въ Полтавщинѣ хлопы будуть выбирати на 182 выборцѣвъ на посла лишь 23 выборцѣвъ, а паны ажь 109, хочь хлопôвъ далеко бôльше якъ панôвъ. Подôбно маєсь рѣчь и въ другихъ губерніяхъ хочь и не всѣхъ. Щожь до робôтникôвъ, то они нѣгде не будуть могли выбрати свого посла, бо навить въ Москвѣ, де робôтники будуть мати найбôльше голосôвъ (35), другѝ люде будуть мати голосôвъ въ 5 разôвъ бôльше — (160). И дежь тутъ мужики або робôтники будуть рôвнѝ зъ панами?

— —

Гладикъ, той самъ що збиравъ грошѣ на російскій Червоный Хрестъ збирає теперь грошѣ (по „кводрови“) на аґітацію въ справѣ выборчои реформы на Лемкôвщинѣ. Цѣль добра, хочь досыть вузка, тай питане чи зъ зôбраными нимъ грôшми не станесь те саме, що зъ грôшми, якѝ зôбравъ Гладикъ на Червоный Крестъ.

— —

Якійсь М. Григоріевичь каже, що въ Росіи бунтують лишь Поляки та Жиды, що „Свобода“ збирає жертвы для Жидôвъ, Полякôвъ, Туркôвъ и Татарôвъ, щобы мордували Русинôвъ, що Поляки и Жиды помагали Японцямъ у вôйнѣ и т. п. Редакторъ „Правды“ зъ дуже великою втѣхою надруковавъ тѝ нѣсенѣтницѣ гôднѝ нашихъ американьскихъ чорносотенцѣвъ ажь у двохъ числахъ. Невжежь вôнъ думає, що американьскій Русинъ такій темный, щобъ тому всему повѣривъ? Тажь американьскѝ Русины читають не лишь „Правду“, але и другѝ часописи навить англійскѝ и скорше чи пôзнѣйше мусять довѣдатись, якою брехнею ихъ кормите. При тôмъ мусимъ завважати, що жертвы на „Р. У. П.“ зложили и докотрѝ священики хочь и не подавали своихъ именъ.

Позôръ!

Колись рускій народъ бувъ могучій и славный. Колись нашѝ предки оборонили своими грудьми цѣлый християньскій свѣтъ передъ дикими монґольскими ордами. Колись славилась руска земля богацтвомъ и щастемъ. Та незгода и зрада погубили нашъ край. Черезъ княжѝ усобицѣ та черезъ зраду рускихъ панôвъ пропала наша воля-свобода. За тѝ великѝ грѣхи проводирѣвъ прійшло ся покутовати цѣлому рускому народови довгихъ кôлькасотъ лѣтъ. Богато бѣды, богато лиха терпѣвъ Русинъ цѣлѝ вѣки. — И нинѣ ще та клята бѣда та нужда сидить въ Русина на карку. Чи є де другій народъ на свѣтѣ, абы такъ живъ нужденно, якъ Русинъ у краю? Курна хижа, неразъ оденъ кожухъ и одна пара чобôтъ для цѣлои родины, бандурки рано, въ полудне и вечеръ, незаплаченѝ податки, незаплаченѝ довги жидôвскѝ и банковѝ; — босый, голый и обдертый — такій нинѣ Русинъ на тôй земли, що колись — кажуть — молокомъ плыла и медомъ.

Нема на свѣтѣ сумнѣйшого народу, якъ рускій народъ. Нема веселыхъ селъ, нема веселыхъ хатъ — нема веселости, хиба въ дѣтей та у пяного. И дивують ся, що народъ не?

А колись нѣгде — нѣгде на свѣтѣ не було такъ мило й весело, якъ у нашôмъ краю.

Чи знаєтежь теперь, що може вчинити неволя, чи видите, якъ зруйновала она до краю нашу вôтчину?!

Мы, американьскѝ Русины, на волѣ, жиємо щасливо та безжурно. Колибъ мы дали нашôй Руси се, що мы тутъ пропустимо на трунокъ и дурницѣ, мы моглибы самѝ воскресити цѣлый нашъ народъ.

Але хоть якъ бѣдный нашъ край, вôнъ не спить мертвымъ сномъ и не чекає на се чудо, поки американьска Русь не пригадає собѣ за стару вôтчину. Тѝ бѣднѝ, босѝ, голоднѝ и обдертѝ Русины повстали и борють ся за свое право, абы могли якъ люде на свѣтѣ прожити. Въ найтемнѣйшихъ кутахъ вже зорѣє — по цѣлôмъ нашôмъ краю радять ся люде, якбы бѣду замогчи.

Розходить ся о се, щобы Русины мали своихъ послôвъ, котрѝ будуть боронити руску справу, та щобы дôйти до того, абы вже разъ розграничити ся зъ Ляхами и не дати имъ рабувати руску працю. Иде о се, щобы рускѝ податки не ишли на польскѝ театры, на Вавелѣ та на покрыте злодѣйствъ польскихъ панкôвъ, щобы за рускѝ грошѣ не налазили на руску землю Мазурѣ, щобы мы нашовъ працевъ не годували ляцкихъ дармоѣдôвъ по школахъ и урядахъ, абы нашихъ дѣтей не годували польскимъ патріотичнымъ смѣтємъ, не затроювали дѣточои душѣ всѣлякими безглуздыми байками про крулѣвъ та крулевы, а щобы мы самѝ, Русины, розпоряджували, що має ся зробити изъ нашимъ грошемъ.

Однымъ словомъ рускій народъ у краю кличе: Конець зробѣмъ польскôй ґосподарцѣ! Нѣ одного цента на ляцкѝ вытребеньки! Хочете дурѣти Ляхи — дурѣйте самѝ и за свои грошѣ! Мы, Русины, хочемо насущного хлѣба собѣ и своимъ дѣтямъ! Не хочемо зайдôвъ Мазурôвъ на руску землю, хочемо учителѣвъ и урядникôвъ своихъ, хочемо доброи рускои школы, хочемо знати, куды и якъ и на що обертає ся нашь кервавый податковый грôшь! А се хочемо учинити черезъ своихъ рускихъ послôвъ, черезъ своихъ законныхъ заступникôвъ!

Русины! Американьскѝ Русины! Чи поможемо мы братямъ у тôй борбѣ? Чи хочемо пôдперти нашу вôтчину? Чи мы вже не чуємо нѣ крихôтку любови до нашихъ людей? Чи скажемо холодно: Се не нашь бизнесъ?!

О колибъ такъ сказали, то мы не вартѝ бы и жити на сѣй вôльнôй земли! Є слибъ такъ скоро мы забули за свôй край, що насъ зродивъ, въ котрôмъ мы полишили свои родины, де лежать кости нашихъ дѣдôвъ и прадѣдôвъ, той край, такій нещасный, що чужѝ люде милосердяться, колибъ мы для своеи бѣднои Матери-Руси не мали вже нѣякого спôвчутя и серця, о тодѣ сей вôльный, американьскій край повиненъ бы бути для Русинôвъ замкненый! Бо колибъ мы теперь вырекли ся и вôдцурали краю, теперь, коли вôнъ въ найбôльшôй потребѣ, то такъ само колись мы зрадилибъ нову нашу вôтчину, колибъ она жадала нашои помочи.

Але того не буде! Мы зъ гордостею признаємось, що мы Русины. Мы величаємо ся, що нашь народъ завсѣгды хоробро боровъ ся за свою народнôсть, за свободу та що бувъ муромъ для цѣлои Европы. Самѝжь Лахи спокôйно проживали за нашими плечима, коли намъ приходилось здержувати цѣлу повѣнь азіятскихъ наѣздникôвъ.

Американьскѝ Поляки зложили міліоны долярôвъ на польскѝ народнѝ цѣли.

Такій малесенькій народець, якъ Словаки, и тѝ тысячѣ выслали до каю на спомогу своимъ братамъ.

Русины! Намъ не вôльно остати по заду! Намъ такожь треба зложити тысячѣ на помôчь вôтчинѣ. Не центовыхъ офѣръ намъ потреба! На таку цѣль потреба щедрыхъ жертвъ! Не з'убожѣємо, коли дамо и по талярови и по кôлька. Орґанізаціѣ, парохіѣ, кождый зъ насъ складаймо и збираймо! При кождôй нагодѣ! На бôкъ усьо! Нашимъ кличемъ вôдъ теперь най буде:

Жертвуймо на рускій боевый фондъ у старôмъ краю!

Н. Струтиньскій.

Жертвы просимо посылати чекомъ або мониордеромъ, на котрôмъ выписуйте имя A. Sharshon, (Shamokin, Pa.) а той чекъ чи мониордеръ посылайте на адресу: Rev. J. Velyhorsky, 25 Chesnut St..
Yonkers, N. Y.

Листъ изъ Старого краю

Польська шляхта при помочи правительства тероризує руський нарід.

Я вже згадував, що Поляки роблять усі заходи, аби новий виборчий законъ не нарушив їх „стану посіданя“ в Галичині, т. є. аби й надалі послами руського народу могли бути вибирані польські дідичі.

Ті заходи Поляків, особливо польської шляхти, для вкороченя виборчого права супротив Русинів в користь теперішних польських верховодів у Галичині, зустріли ся з незвичайним опором руської людности. По цілій Східній Галичині зароїло ся від зборів, на яких нарід грімко заявляв свою волю, домагаючи ся, аби австрійське правительство при укладаню нового виборчого закона трактувало його на рівні з иньшими народами Австрії та аби новий закон не віддавав руський нарід у Галичині під пановане польської шляхти, як се було доси. Такі збори відбували ся всюди, не лише по містах та місточках, але й по селах, так що сьміло можна сказати, що ніколи не було ще між руським народом у Галичині такого живого вічевого руху, як тепер.

Не треба додавати, що всі ті збори відбули ся як найстрогійше леґально, в рамах закона, а коли ще взяти під увагу, що почин до таких зборів дало само правительство, бо-ж воно обіцяло в парляменті устами президента міністрів Ґавча внести проект виборчого закона на основі загального, безпосередного, рівного і тайного права голосованя, — то справді годі придумати, чому правительство мало б тому вічевому рухови противити ся. А одначе Східній Галичині гровить тепер военний стан, неначе б у нас ішла боротьба не за обіцяну правительством виборчу реформу, тільки за переміну істнуючого ладу.

Чому-ж се так? Тому, бо польська шляхта хоче, аби руський нарід не мав змоги вспоминати ся о рівність для себе супроти виборчого права і щоби таким чином виборче право не нарушило польсько шляхотського стану посіданя. Зовсім законний вічевий рух руського народу за виборчою реформою у Відні перед правительством і цісарем представлено як якийсь бунт, який має на цілі здійснити анархістичні та комуністичні прінціпи і на тій підставі польсько-шляхотське правительство Галичини домагало ся в Відни заведеня военного стану в Східній Галичині.

Для приміру, як польські дідичі інформують у „високих сферах“ про теперішній вічевий рух, наведу слова польського посла Ґневоша, сказані ним іноді на цісарськім балю. Коли цісар, який на таких балях з кождим гостем розмовляє кількома словами, звернув ся до Ґневоша з питанем, звідки він, той відповів: „З Галичини. Маємо велику аґітацію за виборчою реформою, але її цілю є не так виборча реформа, як поділ панських ґрунтів на комуністичній підставі“. Гей, гей, коли-б то вже раз дожити того часу, коли руський хлоп стане на стільки сьвідомий, що справді візьметь ся до розділу панської землі... Але на разі до того ще не близько і слова Ґневоша є не ствердженем правди, тільки підлим очерненем теперішного вічевого руху, аби спровадити на руський нарід военний стан.

Але вертаймо до річи. Недавно демократичні ґазети рознесли звістку, що сам галицький намістник ґр. Потоцкий їздив до Відня, аби виєднати дозвіл на военний стан в Галичині. Правда, виєднати се йому на разі не вдало ся, але що його подорож до Відня не була без успіху, видно з його слів, сказаних онодї до війтів Бобрецького повіта, куди намістник виїздив, аби наочно переконати ся, чи не ділять хлопи панської землі на комуністичній підставі. Намістник говорив до війтів: „Я був у найяснійшого монарха і за його дозволом можу в разі неспокоїв ужити таких способів, що навіть згадувати їх тепер не хочу“.

Зразу руським зборам не робили власти ніяких перешкод, але чим раз далі, почато що-раз більше заборонювати віча і тепер нема мабуть у Східній Галичині повіта, в якім не були-б заказані публичні збори, так, що аґітація за виборчою реформою мусить бути тепер ведена тільки при помочи довірочних зборів.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

тай і на ті впадає дуже часто жандармерія, напастуючи спокійних людий.

Не дармує також польська праса всехпольського напрямку, тільки що дня приносить що-раз грізнійші гісти з ріжних далеких закутків Галичини про приготованя до бунту, до „різні Ляхів і Жидів". І так перед Йорданом „Słowo polskie" вдарило в трівогу, що хлопи в Надвірнянськім повіті збирають ся на самий Йордан вирізати всіх „Ляхів і Жидів". Різні вправді не було і навіть те саме „Słowo polskie" помістило телеґраму, що в Надвірні Йордан минув спокійно, але за те староство, покликуючи ся на поголоски про різню, мало добру нагоду зробити прислугу польській шляхті і заборонити всякі збори в повіті, а також спровадити до повіту військо, яке вже й мало нагоду показати свою хоробрість у боротьбі з безборонними хлопами.

На 21. с. м. були скликані селянські збори в Тарнавици лісній, надвірнянського повіту, але староста заборонив їх. Не знаючи про заборону, люди в числі кількох тисяч все таки зійшли ся і довідавши ся на місци про заборону, устроїли довірочні збори за запрошенями. Тимчасом у селі появили ся жандарми і військо і почали розганяти спокійний нарід, а що кількатисячній товпі неможливо на команду в одну хвилю розійти ся, офіцир казав війську ужити баґнетів. Ранено кільканайцять селян, майже всіх із заду, значить, вони не ставили військови опору, тільки розбігали ся перед ним, а воно [illegible] їх у погони. І так замість різні „Ляхів і Жидів" руськими хлопами, відбула ся різня невинних селян цісарським військом.

Се ще тільки початок, а що буде далі? На разі по цілім краю заборонюють збори, а що буде, коли кожді довірочні збори жандарми, чи може й військо, зачнуть розганяти баґнетами.

Руські „князі церкви".

Львівський митрополит ґр. Шептицький, перемишльський епископ Чехович і стаиславівський епископ Хомишин видали разом посланіє до підданого собі духовенства в справі сьвященичої солідарности. В посланію „князі церкви" взивають сьвящеників, аби вони були солідарні не тільки в церковній, але також і в публичній діяльности, т. є. в політиці і т. п. Посланіє кладе натиск на виборчу реформу, а саме на те, що сьвященики повинні уважати, аби з тої реформи не скористали „противники Христа", за яких епископи уважають соціялістів, і не відьели нарід від Христа. Се посланіє є зазивом епископів до духовенства, — зазивом, що правда, дуже обережним, — заложити окрему політичну організацію, бо-ж лише в той спосіб можна буде проявити солідарність у політичнім житю. І було-б добре, коли б духовенство послухало своїх настоятелів і заложило вже раз собі клерикальну партію. До того швидше чи пізнійше прийти мусить, а чим швидше се станеть ся, тим швидше прояснять ся ті темні і запутані партійні відносини між Русинами в Галичині.

Руська депутація

була онодї у цісаря, аби в справі виборчої реформи не покривджено руського народа. Депутація складала ся з усіх трьох „князів руської церкви" і послів Короля та Романчука; промовляв до цісаря ґр. Шептицький. Найперше годить ся звернути увагу на факт, що більшість депутації і її провідник, се духовні достойники, які доси займали ся тільки церковними справами, — знак, що на галицькій Руси все ще не перевів ся старосьвітський звичай уважати „князів церкви" також політичними провідниками народу. Митрополит у своїй промові заявив, що „руський нарід дізнав від цісаря стільки добродійств" і просив його не забувати за руський нарід і при виборчій реформі, а цісар відповів, аби Русини заховували ся спокійно і жили в згоді з Поляками, а при виборчій реформі будуть уже й вони gebuehrend (як їм належить ся) узгляднені. На цілу сю комедію скажемо тільки, що коли нова виборча реформа буде таким самим добродійством для Русинів, як усі ті добродійства цісаря, про які згадував у своїй промові Шептицький, то шкода було гроший на дорогу до Відня...

25. січня 1906. М. Л.

Чи буде страйкъ?

Після найновійших вістей зъ околиць твердого и мягкого вугля — страйкъ вугляныхъ робôтникôвъ выбухне майже напевно 1-го Цвѣтня с. р. Обѣ стороны: робôтники и компаністы заходять ся теперь живо коло того, щобъ бути готовыми до страйку и могчи перетримати страйкъ. Делегаты вугляныхъ орґанізацій юнійныхъ, зôбраны на конвенціи въ Індіянополісъ, Інд., нараджували ся надъ способами збôльшеня страйковои касы. Обчислено, що потреба зôбрати на случай страйку на страйковый фондъ $5,000.000. На се є вже зôбраныхъ $2.679.000 въ касахъ поодинокихъ вугляныхъ дистриктôвъ а въ головнôй касѣ $500.000. Юнія числить теперь 394,000 членôвъ, и обчислено, що если наложить ся еще на кождого члена юніи $1.00 тыжнево страйкового податку, то въ протягу вôсьмохъ тыжнѣвъ, до хвилѣ выбуху страйковои вôйны, збере ся еще $3,152.000. Зарядъ юніи числить ся однакъ зъ тимъ, що не всѣ юнійны робôтники заплатять свою пайку на страйковый фондъ въ формѣ того страйкового податку, и тому приймають въ рахунокъ лише $2,500.000 — який напевно прийдуть зô страйкового податку. Та сума разомъ зъ попередными дасть вже $5, 679.000 — и зъ тою сумою, думають юнійны делеґаты, зôбраны недавно тому на своѣй конвенціи въ Індіянополісъ — можна буде вже розпочати страйкъ и перетривати його.

Коли робôтники заходять ся такъ, щобъ бути готовыми до страйку, вугляны компаністы такожь не закладають рукъ до кишенѣ. Вже напередъ, въ протягу послѣдныхъ кôлькохъ мѣсяцѣвъ збирали вони по складахъ множество резервового вугля а особливо въ сходнôй Пенсилвеніи, въ околицяхъ твердого вугля, зôбрали того вугля на протягъ найменше якихъ чотыри мѣсяцѣвъ, щобъ на случай страйку обслужити своихъ костумерôвъ и могли безъ перервы доставляти вугле де законтрактувались на доставу його. Крôмъ точо правительство Спол. Державъ обѣцяло вôддати имъ ще 4 компанѣй специяльно вышколеныхъ до страйку полісменôвъ (не выймаючи и вôйска — котре все буде готове прийти въ помôчь вуглянымъ маґнатамъ) — и ти полісмены мають дбати о те, щобы скебы могли спокôйно ломати страйки и тимъ змусити страйкарôвъ до капітуляціи.

Боротьба, якъ показуесь, буде дуже остра и завзята и якъ сподѣють ся, буде се найбôльшій и найзавзятшій страйкъ якого коли бачили Сполучены Державы. Въ страйку возьме участь до 500.000 робôтниковъ, [illegible] буде на державы: Пенсилвенія (230.000 страйкарôвъ), В. Вирджінія (30.000 стр.), Огайо (38.000 стр.), Индіяна (17.000 стр.), Иллінойсъ (60.000 стр.), Мішиґанъ (30.000 стр.), Айова (16.000 стр.) а въ иншихъ державахъ до 60.000 страйкарôвъ.

Въ не абы якôмъ глупôмъ положеню находять ся теперь вугляны бароны державъ Индіяна и Иллінойсъ. Вони зобовязали ся недавно передъ юнійными робôтниками, що будуть самы стягати своимъ робôтникамъ при выплатѣ всѣ юнійны оплаты и зôбраны грошѣ вôдсылати впростъ до Юніи. Теперь прийдесь имъ самымъ стягати вôдъ робôтникôвъ по одному долярови тыжнево на фондъ страйкарôвъ и ти грошѣ передавати Юніи...

Що дѣе ся въ въ Росіи?

Помимо страшныхъ жертвъ, який понесла російска суспôльность въ минувшôмъ мѣсяцю — въ часѣ своихъ розпучливыхъ революційныхъ зусиль въ Москвѣ, Петербурзѣ, въ земляхъ надбалтицкихъ и въ Королевствѣ Польскôмъ, на Литвѣ, Украинѣ, Кавказѣ и на далекôмъ Сибѣрѣ; помимо пролитя цѣлыхъ струй крови на теренѣ, борцѣвъ за свободу и волю, и тисячныхъ арештовань, якимъ пôдпадавъ кождый, що хочь въ чѣмъ небудь выдавъ ся небезпечнымъ роззвѣреному урядови, жадному власти и дрожачому на саму думку, що народъ, добившись своихъ правъ — зажадавбы сейчасъ вôдъ него рахунку зъ його правлѣня краемъ, — помимо того всего революціи урядови не удалось здусити. Вона жие дальше и лише на хвилинку здержалась, щобы вôддихнути — розглянувшись въ ситуаціи, дальше повести борбу. И та борба вже почалась. Змѣнилась лише тактика. Замѣсть масовыхъ нападôвъ, введено борбу на поединку. Розпочалась доба терору. Вже не „вѣрноподданче", пяне вôйско є цѣлею нападôвъ російскихъ революційныхъ таборôвъ — а саме ти „вершки", що стоять поза вôйскомъ и лише высилають те вôйско, щобъ воно розправлялось зъ революціонерами. И день за днемъ розходять ся вѣсти — то зъ сего мѣста, то зъ того, то зъ сеи ґубернiи, то зъ другои, що той а той ґенералъ, той а той ґубернаторъ, той шефъ жандармерiи и поліціи згинули зъ руки якогось революціонера. Запанувала загальна думка, що револьверъ и бомба — се найвôдповѣднѣйше оружіе на представникôвъ и оборонцѣвъ старого державного „порядку" та „непобѣдимои" Росіи.

Про станъ умôвъ мѣжь сѣльскимъ населенемъ свѣдчать знова найлѣпше безнастанны напады мужицкихъ громадъ на паньскі дворы — и оживлены розмовы по селахъ о подѣлѣ паньскихъ земель мѣжь мужикôвъ. Недавно явивша ся передъ царемъ депутація маршалкôвъ шляхты заявила, що зъ весною напевно сподѣватись треба ще сильнѣйшихъ и бôльшь крôвавыхъ, якъ дотеперь, мужицкихъ забурень. И при тôмъ ствердила, що нѣхто не може теперь знайти мѣжь селяньскимъ населенемъ якого небудь послуху, бо все опанувачи революціонеры, и селяне лише ихъ слухають и лише имъ вѣрять и за всю свою кужду и за всѣ свои кривды обвинувачують урядъ.

Щожь до стану торговлѣ и промыслу въ теперѣшнôй хвилѣ въ Росіи — то його такъ характеризуе петербурскій кореспондентъ вѣденьского „Fremdenblatt'у", офіціяльного орґану австро-угорского міністерства справъ заграничныхъ. Росія стоить надъ пропастею банкроцтва. Торговля и промыслъ найшлись въ такôмъ критичнôмъ положеню, якъ ще нѣколи передше. Помимо, що страйки скôнчились — бôльша половина фабрикъ замкнена. Розпука огортае найбôльшы торговельны домы. Фабрикантамъ вôдмавляють за границею кредиту и дають товары лише за готôвку. Мѣжь дѣдичами по селахъ вôдносины фінансовы счинили правдивый хаосъ. Мужики не хотять приймати паперовыхъ грошей, черезъ що золото пôшло въ цѣнѣ незвычайно въ гору. За 1 рубля въ золотѣ, платять 2 рублѣ и 17 коп. паперами. До тогожь справа новои ножички за границею стоить дуже лихо. Въ Берлінѣ, нѣмецка спôлка банкерôвъ таки вже вôдмовила пожичку, а въ Парижи и Лондонѣ торгъ ще тягнеть ся, та нема великои надѣѣ, щобъ пожичку набуто. Въ Новôмъ Йорку за то, удалось зôбрати ледво 5 міл. долярôвъ на пожичку для Росіи.

Збірка на Р. У. П.

Westchester, N. Y. Забавляла ся нас мала громадка Русинів на Рождество Христове в домі одного Русина в Вестчестер і оден з гостей візвав присутних щоби кождий скілько хто зможе, дав що на Революційну Українську Партію. І зібрали $4.80. Іван Олійник, Микола Кашиньский, Андрій Соляк і Василь Яхнїцкий дали по 1.00, М. Морозовска 50 цент., а решта по пару центів зложили ся другі. Та нема то вже у нас забави, щоби не найшов сяхоч оден хрунь. Та й у нас зараз такий знайшов ся. Як той хрунь тільки почув, що то має бути складка на революційну партію, то хоч як тягнуле його на діл — то таки шарпнув ся і підскочив аж на три цалї високо і давай кричати: не дам, не дам ні цента і ви гості нічого не давайте, — що нас якась там революція обходить, як би на церкву, то дам 100 дол. а на революцію ні цента! Та от знайшов ся між нами оден, що й на церкву почав збирати складку — та наш хрунь, що так відгрожував ся 100 долярами гримнув аж 10 цнт. на тарілку, та так сильно, що аж на цілу хату наробив бренькоту. Таких то хрунів ми маемо більше. Дасть кводра на церкву, та хотів би, щоби його сьвященик ажь під суфіт величав.

І. О.

ВИКАЗ ЖЕРТВ на „Народний Фонд" в Америцї.

Сейр, Па.

1) На хрестинах у Гр. Ковалевича зложили гості на руки Івана Стеца такі датки: Гр. Ковалевич $1.; по 25 ц.: Яків Стрійвус, Семен Машляний, Николай Баль, Юрко Машляний, Стефан Купій, Лука Матус, Матій Семенюк; по 15 цнт.: Ігн. Цап, по 10 цнт.: Іван Подолиньский, Іван Стец.

Всім жертводателям Спаси Біг а новонародженому многая літа: щоби виріс на потіху своїм родичам і славу України-Руси.

J 29 *частник.*

Пітсбург, Па.

2) На весілю Ілії Кульчицкого Васковича і Іосифи Балицкої по патріотичній промові І. Костюка, Теодора Ґута і Якова Кульчицкого-Цмайла, зложили честні гості $7.70.

Многая літа молодятам, честь і щира подяка гостям і колекторам!

Джерзі Ситі, Н. Дж.

3) С. Ядловский прислав $1.00 на Боевий Фонд в Галичині за загальне і рівне право голосованя. Vivat sequens!

о. Іван Велигорский, секретар.
25 Chestnut Str., Yonkers, N. Y.

Болѣе 30 лѣтъ всемірно-извѣстный
„ЯКОРНЫЙ ПЕНЪ-ЭКСПЕЛЛЕРЪ"
Дра Рихтера употребляется какъ наилучшее втираніе отъ
ревматизма, подагры, простуды, ломоты и прочихъ болѣзней.
Во избѣжаніе подѣлокъ слѣдуетъ обращать вниманіе на фабричный знакъ „ЯКОРЬ"
Склянки по 25 и 50 Cts. продаются во всѣхъ аптекахъ и въ складѣ
F. AD. RICHTER & Co.,
215 Pearl St., New York.

ДИВНА ВЫПРАВА.

Выправы якои доси ще не було пôдôймуть ся двѣста лѣкарôвъ. Цѣлею ихъ є дослѣдити причины и вынайти способъ лѣченя морскои хоробы. Лѣкарѣ ти выберуть ся въ далеку дорогу, щобы могли самы дôстати сю слабôсть и щобы могли самы на собѣ выпробувати рôжны лѣки. Дѣлане кождого лѣку буде докладно записуване и предложене лѣкарскому кружкови до дальшого розслѣду. Подивляемо такій чинъ и надѣемо ся, що буде мати успѣхъ. Минулого року можна було читати въ часописяхъ кôлька дописей вôдъ краянôвъ, котры твердили, що въ дорозѣ черезъ море захоронило ихъ вôдъ морскои хоробы. Трінера Лѣчниче Вино и поручали краянамъ, щобы — коли выбирають ся въ дорогу черезъ море, взяли зъ собою запасъ сего вина. Се доказуе, що Трінера Вино є недостижимымъ средствомъ въ хоробахъ жолудка и нервôвъ, бо скрѣпляе орґаны травленя и змушуе ихъ до дѣяльности. Въ наслѣдокъ того, кожда страва принята до жолудка, є сейчасъ перетравлена а жилы наповняють ся чистою, здоровою кровю. У всѣхъ недугахъ жолудка, крови и кишокъ Трінера Горке Вино є найлѣпшимъ лѣкомъ.

На продажь у всѣхъ аптикахъ:

Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Всім интересованим подаю до відомости, що моя теперішна адреса есть така:

Rev. J. Velyhorsky
25 Chesnut Str.
Yonkers, N. Y.

о. Ів. Велигорский.

Бачність рускі жінки!

Недавно тому приїхала з старого краю до Винипегу п. Анна Костюк, руска екзамінована і вчена акушерка. Котра жінка не хоче тяжко бідовати при позогах, як нераз трафляє ся задля браку досьвідченої акушерки, нехай удасть ся до неї.

Адрес:
Mrs. Anna Kostiuk,
79 Mc Gregor Str., Winnipeg, Canada.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

Головний Урядъ „Р. Н. С." на роки 1904—1906.

Головний предсѣдатель { КОНСТ. КИРЧОВЪ, 140 Essex Str. Jersey City, N. J.

Головний секретарь { С. ЯДЛОВСКІЙ Box 76, Jersey City, N.J.

Головний касієръ { АЛЕК. ШАРШОНЬ, 524 Pine & Franklin St. Shamokin, Pa.

Ихъ заступники:

Ивана предсѣдатель.....С. Митренко Olyphant, Pa.

Заст. секретаря .....Иос. Кульчицкій Baltimore, Md.

Заст. касієра .....А. Яновичь Mc Adoo, Pa.

Радні:

А. Балинскій.....St. Louis, Mo.
А. Семанецкій.....Trauger, Pa.
К. Кобанъ.....Olyphant, Pa.
Ал. Сорока.....Plymouth, Pa.
Иванъ Парлякъ.....Terryville, Conn.
Ив. Сенько.....Jessup, Pa.

Ихъ заступники:

Ив. Посипанко.....Mc Adoo, Pa.
Ник. Домбровскій.....Eleanor, Pa.

Контрольна комісія:

Ѳ. А. Улицкій.....Ansonia, Conn.
Мих. Турковскій.....McKees Rocks, Pa.
Ив. Воргачь.....Mt. Carmel, Pa.

Головний орґанізаторъ:

Н. Подгорецкій Box 543, South Fork, Pa

Вступайте до Союза!

„Союзъ" — одинока руско народна орґанізація въ Америцѣ.

Принимає членовъ вôдъ 1 року до 45 лѣтъ житя.

Вступне пôсля лѣтъ.

Мѣсячне вôдъ 25 до 70 центôвъ на мѣсяць.

СОЮЗЪ ПЛАТИТЬ:

Посмертне за мужа $600.00,
Посмертне за жѣнку $300.00,
Посмертне за дѣти вôдъ 15.00 до $300.00,
Въ разѣ утраты: а) обохъ очей ногъ або рукъ $600.00,
б) одної руки або ноги $200.00,
в) одного ока $100.00,
Коли отець родины въ шпитали божевôльныхъ, Союзъ платить що року родинѣ $100.00.

Хто хоче вступити до Союза, мусить вписатись такожь до братства, яке належить до Союза.

Важне для Н. Н. Секретарѣвъ Р. Н. Союза.

Повѣдомляю разъ на все, що всѣ грошѣ належачі до касы Р. Н. Союза посылає ся такъ: на money-order-ахъ або чекахъ выписує ся имя Alex Sharshon, Shamokin, Pa. Дальше такъ выписаный money-order або чекъ не посылає ся до Голов. Касієра, але вразъ зъ выказами до Голов. Секретаря. Головный секретарь опôсля вôдсылає ихъ до Голов. Касієра.

С. Ядловскій,
Голов. Секретарь.

ПОСМЕРТНІ ВѢСТИ.

ГНАТЪ РИДЖИКЪ, членъ Р. Н. Союза, вôд. 55 Carnegie, Pa., упокоивъ ся 1. Лютого б. р. Небôщикъ походивъ зъ Галичины, села Блѣхнарка, пов. Горлицѣ.

жена Михаила, члена Р. Н. Союза, вôдд. 5 Mt. Carmel, Pa., упокоила ся 25. Сѣчня б. р.

Вѣчная память!

Ч. 745. КВІТЪ $150.00 на сто пятьдесять долярôвъ, котрі п. Єва Матяшь, опѣкунка єи доньки Анны, отримала яко часть сирôтску зъ посмертнои запомоги по бл. п. Павлѣ Матяшь, зъ головнои касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

Mahanoy Plane, Pa.

Єва Матяшь,

Свѣдки: Гаврило Сопко,
Юліянъ Муха,
Петро Горватъ,
Василь Радь,
Стефанъ Гричишинъ.

Печатка бр. св. Иліи и вôддѣлу 28 Р. Н. Союза.

Ч. 746. КВІТЪ $150.00 на сто пятьдесять долярôвъ, котрі п. Марія Матяшь замужна Ґогоръ отримала яко посмертне по єи батькови бл. п. Павлѣ Матяшь зъ головнои касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

Mahanoy Plane, Pa.

Марія Матяшь.

Свѣдки: Гаврило Сопко,
Юліянъ Муха,
Василь Радь,
Петро Горватъ,
Стефанъ Гричишинъ.

Печатка бр. св. Иліи и вôддѣлу 28 Р. Н. Союза.

Ч. 750. КВІТЪ $100.00 на сто долярôвъ, котрі п. Иванъ Преґонъ отримавъ яко надзвычайну запомогу для утриманя родины, зъ головнои касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

Providence, R. I., Febr. 3, 1906.

Иванъ Преґонъ.

Свѣдки { Василь Кардашь, Иванъ Глива,

Михайло Борисъ, предсѣд.,
Никола Стельмахъ, секрет.

Рухъ въ вôддѣлахъ Р. Н. С.

БРАТСТВО

св. пророка Иліи въ Mahanoy Plane, Pa., вôдд. Союза 28, буде принимати новыхъ членôвъ въ мѣсяцю Февруару 1906 безъ вступного.

Ст. Гричишинъ, секретарь.

БРАТСТВО

св. АА. Петра и Павла въ Glen Lyon, Pa., вôддѣлъ Р. Н. Союза 27, буде принимати въ мѣсяцю Февруару 1906 новыхъ членôвъ за половину вступного.

Микита Сѣйчакъ, предсѣд.,
Лешко Фринцко, секретарь
Данько Ґарбера, касієръ.

ОГОЛОШЕНЄ.

Братство сьв. Йоана Крестителя, в. 96 Р. Н. Союза, в Пітсбурґу, Па., повідомляє всіх членів, що в наслідок ухвали мітинґу з дня 28 Января с. р. кождий член має безусловно явити ся і бути присутним на мітинґу дня 25 Февруара в гали під 127 McKean улици, Савт Сайд. На мітинґу мають постановити ся дуже важні рішеня для розвою братства, похорон, убраня і т. д.

Котрий з братів не появить ся без достаточної причини, буде караний після статутів.

Урядъ братства:
Іван Баґан, предсідатель,
Петро Лепак, касієр,
Ізиорор Костюк, секретар.

ОГОЛОШЕНЄ.

Братство Р. Н. Союза въ Beaverdale, Pa., ч. 126 выбрало на своїм послѣднім мітинґу річнôм слѣдуючій урядъ: Предсѣдатель, Михаилъ Сливка; заст. предсѣдателя, Стефанъ Заяць; Олекса Річель, секретарь; Иванъ Валентикъ, записникъ; Юрко Кучала, касієръ; Августъ Буковиньскій, дозорця касы; Петро Качмарь, дозорця хорыхъ Loydale, Pa.; Петро Ковальскій, дозорця хорыхъ, Beaverdale, Pa.; Иванъ Жакъ, пôслапець.

Мѣсячні мітинґи вôдбувають ся въ першой Недѣлѣ кождого мѣсяця.

Олекса Річель, секретарь.

ПОДЯКА.

Дякую сердечно урядникамъ Р. Н. Союза и цѣлому Р. Н. Союзови за выплачене менѣ надзвычайнои запомогѣ въ сумѣ $100 для моєи родины на утримане. Раджу всѣмъ Русинамъ въ Америцѣ, абы приступали до Р. Н. Союза, бо нѣхто незнає що его чекає, такъ якъ мене постигло нещасте и лежу хорый вôдъ 13. Августа 1906 тай ще Богъ зна, коли буду мôгъ працювати а може и нѣколи, бо на ноги немогу стати. Братя Русины ще разъ кличу: ставайте пôдъ прапоръ Р. Н. Союза а въ нещастю маете помôчь тай ваша родина.

Providence, R. I.

Иванъ Преґонъ.

Вечерок з Аматорским Представленєм

устроює читальня „Просьвіти" в Філядельфії, Па.

дня 17-го Лютого с. р.

в Grand American Hall 622-4 So. 4th St.

Програма Вечерка:

Від пів до семої до 9 ої год. танці; о 9-тій будуть виголошені декламації, відтак відограєсь комедію в однім акті „Сатана в бочці" а опісля хор мужеский відсьпіває руско-народний имн; по скінченю сего знов танці.

На сю забаву запрашаємо всіх філядельфійских Русинів, де зможуть бачити перше тут руске представленє, рівнож набавитесь до волі.

Вступ: мущина з женщиною 25 цнт.; женщина сама 10 цнт. За добру забаву ручить

Комітет
Пет. Росолович,
Ан. Безпалько.

Позір!

В McKeesport, Pa. товариство „Запорожска Січ" устроює БАЛЬ найгарнійший дня 17-го Февруара 1906 р. в Суботу в Німецкій Гали на White St., McKeesport, Pa.

Ми, Січовики запрашаємо П. П. з Мекіспорт, Па. і околиці на наш перший баль, на котрім буде гарна музика, солодкі і гіркі напитки, смачна закуска, за що ручимо словом січовим. Січові, самі хлопці молодці а і з батьком кошовим будемо при услузі всім прибувшим честним гостям. Хто з чесних Русинів прибуде на наш баль то певно не пожалує, бо такого балю єще нігде не було. Просимо на баль! Дохід на нашу церков сьв. Йоана Хрестителя.

Тикет для мужчин 50 цнт., для поодиноких жінок або дівчат 25 ц.

Т. Каськів, П. Сова.

Великій Баль.

Братство св. Василія Великого ч. 19. Р. Н. Союза въ Priceburg, Pa., устроює дня 17-го Лютого 1906 въ Олифантѣ въ Руской Школьной Гали ВЕЛИКІЙ БАЛЬ. Запрашаємо всѣхъ чесныхъ Русиновъ и Русинокъ зъ околицѣ Олифанту и Пресбурґа, щобы не забули прийти забавити ся. Вступъ до галѣ задармо. Такожь прошу не забути о доброй нагодѣ, що братство св. Василія будо принимати на Балю новыхъ членôвъ безъ вступного. Дорогі Русины, котрі не належите нѣгде, прийдѣть на Баль, а приступите до братства и до Р. Н. Союза, бо не все така нагода трафляє ся.

Стефанъ Сисакъ, секретарь.

Де єсть?

Хто хоче шукати своихъ краянôвъ черезъ нашу ґазету, мусить виплатити 25 центôвъ за кожде оголошенє наперед.

Де єсть?

Текля Ґолембйовска, приѣхавши зъ краю до Америки пошукує за своимъ мужомъ, **Иваномъ Ґолембйовскимъ,** лѣтъ около 40, волосє ясно-бльондъ, кучераве, родомъ зъ пôдъ Станиславова, котрый 5 лѣтъ тому вôдъ неѣ вôдѣхавъ. Хтобы знавъ що о нѣмъ, або вôнъ самъ, зволить ласкаво написати на адресу:

6-7 Tekla Golembiowska,
140 Norfolk St., New York, N.Y.

Де єсть?

Фецко Концуръ, родомъ зъ Роздѣля, повѣту Горлицкого въ Галичинѣ. Має знаходити ся коло Пасейку. Єсли о нѣмъ дехто знає, або и вôнъ самъ, най напише на адресу:

Harry Borsuk, Pricedale, Pa.

Де єсть?

Иванъ Черкасъ. Приѣхавъ до Америки передъ трома роками. Повиненъ бы бути десь въ околицѣ Buffalo, N. Y. Єслибъ хто про него що знавъ, або и вôнъ самъ, нехай повѣдомить його брата, що приѣхавъ 1. Февруара до Америки на адресу: Bartko Czerkas,

7-10 Northampton, Pa.

ШУКАЄ РОБОТИ

інтеліґентний чоловік з Галичини, літ 28, пише гарно, може заняти місце в сторі чи в бучерні чи в салоні. Уміє по руски і польски так само добре знає рахунки. Хто би міг дати єму роботу, нехай напише на адресу:

Chemicz I. Northampton, Pa.

ПОШУКУЮ МІСЦЯ

яко дяко-учитель. Маю добрий голос, знаю добре устав церковний і хоральний сьпів. Єсьм самотний. Хто би потребував такого чоловіка, прошу писати на адресу:

Peter Parnicky,
Box 112, Peckville, Pa.

ХОЧУ ОЖЕНИТИ СЯ

зъ чесною, рускою дѣвчиною вôдъ 16—18 лѣтъ. Маєтку не жадаю. Я самъ родомъ зъ Козачôвки, зъ повѣту Борщôвского въ сходной Галичинѣ. Маю лѣтъ 22, роблю въ майнахъ вôдъ чотирохъ лѣтъ и теперь єсьмъ тимберъ-босомъ. Платнѣ побираю $3.75 денно за 8 год. працѣ. Котра зъ дѣвчатъ хотѣла бы за мене выйти, то нехай зволить прислати свою фотоґрафію, а я на жадане пôшлю свою.

P. Rawluk,
Canmore, Alta. Canada.

— РУСИН з Східної Галичини, літ 25, машиніст, зі сталою роботою, шукає дівчини рускої, від 18 до 22 літ, котра схотіла би вийти за него замуж, має уміти писати, читатати і говорити трохи по англійски. Котра з дівчат схотіла би вийти за него, нехай зволить написати на адресу:

Joseph Suzanski,
392 a Lagauchiterie Str.,
Montreal, Canada.

(На жадане вышлю свою фотоґрафію).

Дописи.

Зъ Beaver Lake, Alta.

Мы, Русины, розкинені по канадійскихъ фармахъ, не маемо анѣ читалень, анѣ рускихъ школъ. Дуже то сумно, що Русины не мають того, що мають другі народности. Намъ конче потрѣбно школъ, и школы тѣ мусять бути руско-англійскими. Въ нихъ мусять навчати, якъ рускои, такъ и англійскои мовы. Руску мову нашихъ дѣтей треба учити, щобы вони не забули свою народнôсть, бо коли наші дѣти не будуть знати матернои мовы, вони забудуть на свою народнôсть, вони будуть одпадати вôдъ свого народа, и Русь прийде до упадку. Русины тогдѣ нѣколи не займуть такого становища, яке мають другі націи; вони будуть въ Америцѣ лише „ґрінорами" та робучою худобою.

Але не меньшь потрѣбно намъ учити въ школахъ и англійскои мовы; бо безъ англійскои мовы чоловѣкъ въ Америцѣ, якъ дитина. Коли вôнъ не знати ме говорити, читати и писати по англійски, єго скрôзь, на кождôмъ кроцѣ будуть ошукувати и здирати. Часто трафляє ся чоловѣкови купити яку машину, або лотъ на сплату. Дадуть єму подписати якійсь „нотъ", вôнъ пôдпише, але не знає, що въ нѣмъ написано. А потôмъ тôлько плати та плати. А не заплатишь, тô продадуть тобѣ остатню худобу и зроблять жебракомъ.

Отъ черезъ тото намъ потрѣбні руско-англійскі школы. Правда, намъ бракъ рускихъ учителѣвъ, але мы мусимо самі о тôмъ постарати ся, бо нѣхто иншій для насъ о те не постарає ся. Котрый зъ насъ умѣє читати и писати по руски, най иде до англійскои школы и навчить ся англійскои мовы, а потôмъ вôнъ мôгъ бы заняти ся учительскою наукою и мавъ бы за се добру платню. Але вже бы було добре, якъ бы декотрі зъ насъ, що вмѣють читати и писати и по руски и по англійски, взяли ся научати другихъ тому. Отже въ той способъ просвѣта мѣжь нами хочь поволи ширилась бы, а тамъ далѣ вже видно булобъ, що робити.

Менѣ ся справа здаєсь дуже важною и булобъ дуже корыстно, якъ бы про сю справу высловилось бôльше людей. Отже, кого та справа интересує, я просивъ бы, щобы вони писали свои думки и погляды до газеты „Свободы". А певно, що въ той способъ мы щось доброго обмѣркуємъ.

Николай Гавинчукъ.

Зъ Buffalo, N. Y.

Вечеромъ 20. Сѣчня ишовъ оденъ чоловѣкъ зъ роботы и упавъ на стрітѣ, а по кôлькохъ хвилинахъ вôддавъ Богови душу. И нѣхто зъ присутныхъ не мôгъ вказати полісменови, звôдки той чоловѣкъ. Выглядамъ вôнъ такъ на якогось „гонгера", лѣтъ єму було, правдоподôбно, близько 45; певно полишивъ по собѣ жену и дѣты. Оттаке наше житя тутъ въ Америцѣ, братя! Ажь сумно робить ся, якъ подумаєшь.

Отожь прошу васъ, дорогі братя Русины, вступайте до Р. Н. Союза, бо смерть не чекає, анѣ мѣсця не выбирає, а захопить чоловѣка, коли той и не сподѣваєть ся. Насъ тутъ въ Буфало єсть досить, а лише кôлькохъ належить до братства сьв. о. Николая, такъ само и до „Союза". Оденъ мовить, що шкода гроша, другій каже, що вертає до краю незадовго, а суть и такі, що ще навѣть смѣють ся зъ насъ, що даємо грошѣ задармо.

Отже ще разъ напоминаю и буду напоминати, щобы вступали наші люде до орґанізацій. Бо-жь многі зъ насъ полишили въ краю жѣнки и дѣты. Не жалуйте, братя Русины центôвъ, и вступайте до „Союза", щобы не прийшлось вамъ каяти ся, коли вже буде за пôзно.

Ив. Філь.

Зъ Lorain, Ohio.

Ще нема и року, якъ почали галицкі Русины замешкувати тутъ, а вже заложили тутъ братство св. Андрея. Урядниками нашого братства суть: Ив. Вознякъ, предсѣдатель и А. Русенко, секретарь. Вони жь були и орґанізаторами братства, за що дай имъ Боже многая и благая лѣта. Належало бъ и другимъ брати собѣ зъ того примѣръ, а особливо тимъ Русинамъ, котрі мешкають въ Lorain и въ околицѣ, а не пристають до орґанізаціи! Бо, певно, невдовзѣ у насъ повстала бы и руска парохія. Де-котрі вôдмовляють ся тимъ, що вони не на довгій часъ въ Америцѣ и скоро будуть вертати до краю. Коли-бъ такъ и всѣ Русины думали, то, певно, усѣ Русины поробились бы Поляками та Словаками та иньшими, и самого имени руского въ Америцѣ не булобъ чути. Отожь вову васъ, братя Русины, горнѣмось до орґанізаціи, не даваймо робити ся анѣ Поляками анѣ кимъ другимъ, а дбаймо о свою Русь.

М. Галюнко.

З Филаделфії, Па.

Дня 22. Січня филаделфійскі Поляки устроювали велику демонстрацію в роковини кровавої Неділі в Петербурзі. Запрошені гості прибули з поблизьких міст: з Рединг, Вилмінгтон, Честер, Кемден і других. В маршу брало участь 60 товариств, 13 з них було уніформованих. Усі військові товариства мали свої банди. Похід вирушив коло 6. години вечером по менших улицях міста а відтак усі товариства злучились разом на головній улици міста Broad і Girard Avenue звідки відтак рушив похід до Academy of Music. До галі прибули майже усі висші урядники міста, ар-

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

хієпископ Ryan і т. д. Промови мали самі Американці, лиш оден ґраф J. H. Horodesky з Питсбурґа говорив в польскій мові пару мінут. По списаню резолюцій вибрано уряд до збираня добровільних жертв, котрі посипали ся в сумі кілька тисяч долярів.

Михайло.

Зъ Лемковщины.

Одной тихой ночи пасли собѣ пастухи конѣ и завважали, що конокрады стерегли, якъ бы украсти пару коней. Пастухи задумали споймати злодѣѣвъ. Оденъ зъ нихъ принѣсъ соломы и зрыхтувавъ зъ неѣ пастуха; того соломяного чоловѣка вонъ положивъ на землю и прикрывъ его сѣракомъ полотнянкою, а самъ сховавъ ся въ терне и чекае. Конокрады прийшли и побачивши, що пастухъ спить, рѣшили такъ, щобы оденъ зъ нихъ стерѣгъ пастуха, а другій пошовъ бы одмикати пута коней. Але конокрадовъ чекала инакша судьба. Доки оденъ злодѣй стерѣгъ соломяного пастуха а другій пилувавъ пильникомъ пута; пастухъ, котрый сидѣвъ въ тернѣ, вылѣзъ зъ гущавины, подсунувъ ся до одного злодѣя и якъ всмалить его дручкомъ по головѣ, такъ конокрадъ водъ разу ставъ небощикомъ. А пастухъ свиснувъ на свого товариша, забрали свои конѣ и подались домовъ. Убитого конокрада похоронили, а про те, якъ що стало ся, дознали ся ажъ о пару днѣвъ познѣйше.

Теперѣшный, такъ званый, дѣдичь въ Липинкахъ спродавъ ся зъ лѣсомъ въ Роздѣлю, въ такъ званомъ Угляска. Той лѣсъ хотѣли було купити Роздѣляне, але панъ спродавъ жидамъ, бо жиды дали ему 40 коронъ на моргу больше, якъ давали нашѣ селяне. Купленый лѣсъ, 15 морговъ, жиды мають вырубати въ плѣцъ въ протязѣ 6 лѣтъ. Роботу вже роспочали. Рубають люде зъ Роздѣля и Липинокъ. Хто хоче, то може заробити собѣ и на выдатки и на домашнѣ потребы. У нашомъ краю и то добре, если трафить ся заробити на соль та на нафту, котра коштуе 30 гелеровъ кварта.

Зима у насъ була передъ святами дуже остра, а теперь по святахъ троха лекша, бо проспусты часами бувають, лише вѣтры сильнѣ.

Худоба все еще въ высокой цѣнѣ стоить.

Роздѣле 18-го Січня. А. Пыжъ.

Всячина.

„КУЛЬТУРА І СВОБОДА" В АФРИЦІ.

В німецкім парляменті вела ся недавно довга дебата над надужитями в кольоніях африканьских. Між иньшими наводив посол центра Ерцберґер приклади страшного знущаня над муринами. „Найголовнійшою причиною повстаня муринів — говорив посол Ерцберґер — е запровадженє примусу праці. За 24 дні праці, одержували чорні тілько 24 фенїґи. Із за того приходили з нарікапем до місионарів і питали: Що ми учинили, що з нами так обходять ся? Давно почували ся невільниками Арабів, тепер уважають ся невільниками білих. На велику нагану заслугуе то, що чорні при роботі закуті в кайдани і що ті кайдани приходить ся носити навіть підчас нічного супочинку. То не культура. — Що стало ся з капітаном Танненберґом, що застрілив якусь муринку враз з дитиною тому, що хоре дитя кричало в ночи і не давало капітанови спати? Так, того злочинця вигнано з армії і засуджено на три роки вязниці, однак признано ему пенсию капітана".

ВСІХ БЕСІД НА СЬВІТІ

е до 1000, з чого на Европу припадае 53 бесіди. Найбільше народа на сьвіті говорить хіньскою мовою, бо аж 380 міліонів, відтак анґлійскою, 95 міл.; німецкою 68 м., росийскою 56 м., далі по черзі йде між иншими мова французка 50 міл., японьска, іспаньска, італійска, руска 30 міл., турецка, портуґальска, польска 20 міл., мадярска румуньска, ческа 8 і пів міл., сербска, шведска, грецка, болгарска, даньска 2 і пів міл., словіньска і богато бесід инших, дрібних племен.

ЖІНКИ ЯК СУДИІ ПРИСЯГЛІ.

Женщини Нової Зеляндиі внесли до свого правительства жадане о зміну закону в тій цїли, щоби на будуче вибирано і женщини яко присяглих і щоби в случаях, де входять в розправу женщини і діти, було між присяглими найменьше половина женщин.

НЕ ВСЕ ЗОЛОТО, ЩО СЯ СВѢТИТЬ.

Неразъ лучаесь, що людей якихъ знаемо лише здалека поважаемо и любимо больше якъ тихъ, котрі близько насъ. Чому? — Рѣчь проста. Людей, зъ котрыми живемо близько, докладно знаемо ихъ добрі стороны, але знаемо и ихъ хибы, про хибыжь людей якихъ знаемо лише здалека, знаемъ дуже мало або и зовсѣмъ не маемъ понятя.

ВИСТАВУ ДНЕВНИКІВ

устроїло в Берлині товариства тамошних друкарских машиністів. Загалом наспіло 6.000 ріжних дневників зі всіх сторін сьвіта, між иншим з Японії, Хін, Індий, Африки, Америки і Австралії. На виставі е кождий, найменьший дневник.

ЧИСЛО ВЯЗНІВ

в тюрмах київскої ґубернії виносить в нинішну пору 1954 осіб, а іменно: в Бердичеві 336 (в тім 40 женщин), в Звенигородці 113 (7 ж.), в Липівцях 80 (9 ж.), в Чигириві 89 (9 ж.), в Каневі 120 (6 ж.), в Сквирі 155 (9 ж.), в Черкасах 121 (8. ж.), в Радомисли 150 (9 ж.), в Умани 119 (12 ж.), в Васильківцях 121 (12 ж.), в Таращі 80 (16 ж.), в Київі 470. Є се майже самі політичні вязні.

НАЙНОВІЙШИЙ САМОЇЗД.

Найновійшим винаходом в области самоїздів то дрібненькі автомобілі, що мають вид черевика і дають ся прикріпити до чобіт з високими холявами. Такий автомобіль вводить ся в рух при помочи мотора із силою 1¼ коня. Довгий він на 15 цалів. Єго чотири колеса мають 8 цалів проміру і е заосмотрені в ґумові обручі. Акумулятори, сполучені з моторами тоненькими дротами, носить ся в поясі. Моторові чоботи важать 16 фунтів і коштують 80 дол. Впрочім про тягар тих чобіт байдуже, бо чоловік, що ними послугуе ся, не потрібуе зовсім підносити ніг. Винахідником того найновійшого самоїзду е Француз Константіні, що перебув при его помочи вже кількасот кільометрів, а тепер вибирае ся в дорогу з Парижа до Петербурга.

Пѣсня майнера.

Газда въ полѣ сѣе, оре,
Ролю управляе;
Майнеръ бѣдный у копальнѣ
Грошѣ заробляе.

Газда въ полѣ сѣе, оре,
Хлѣба ся надѣе,
Бѣдный майнеръ у копальнѣ
Смерти ся сподѣе.

Якъ го спустять у копальню,
Такъ собѣ думае:
Горкі тоті его грошѣ,
Що вонъ заробляе.

Дневна шифта, восѣмъ годинъ
Вонъ мусить робити,
Очи повні порохами:
Не можь ся дивити.

Майнеръ бѣдный у копальнѣ
Грошѣ заробляе
А за жѣнку и за дѣтей
Вонъ все гадку мае.

Колибъ менѣ повернути,
Куды я гадаю!
Допоможи, милий Боже,
Святый Миколаю!

Выйшовъ майнеръ изъ копальнѣ,
Такъ собѣ думае:
Жѣнка й дѣти въ Старомъ краю
Его выглядають.

Calgary, Alta., Canada.

Кирило Стромецкій.

ДАРОМЪ ДОСТАНЕТЕ!
Нову докторску книжку містячу въ собѣ цѣнні інформаціи и рады для мущинъ жѣнокъ и дѣтей, сли пошлете свое имя на адресъ:
O. P. Box 268, Madison Sq., New York

На продажь грунтъ 28 морговъ
въ Уетю Рускомъ
за дуже приступну цѣну. Голоситись до:
W. Saley, 901 Stratford Ave., Bridgeport, Conn.

Продае всякі книги
якъ:
школьні, молебні, историчні, драматичні, Календарь Ставропигіи и проч.
Пишите по катальоги на повысшу адресу. 7-13

ЮРІЙ ХИЛЯКЪ,
Агентъ „Народного Дому" въ Олифантъ, Па. и на околицяхъ.

Банковый Бизнесъ

Офисъ Адвокатскій

Банковый Бизнесъ.
Тутъ можете послати свои грошѣ безпечно а оплата дуже тана.
Также продаю шифкарты на всѣ лінія за ту саму цѣну, що и головні компанія.
Хто хоче дати водложити грошѣ, чи лише на часъ або на процентъ, або въ старомъ краю въ Банку на процентъ, або хоче позичити грошей на добру заруку, най удасть ся до мене.

Офисъ Адвокатскій.
Хто бы хотѣвъ продати або купити собѣ фармы тутъ, або домъ въ старомъ краю продати або купити ґрунтъ, увольнити ся водъ контролѣ войсковои, водъ екзицирки або асентерунку, най прийде до мого офису або менѣ напише.
Грошѣ посылайте на money order або Bank Draft на адресу:

GEO. CHYLAK
BOX 368, OLYPHANT, PA.

Въ **ГОТЕЛЮ ХИЛЯКА** найдете всегда свѣже, зимне пиво, імпортовані вина и цигара першои клясы.

Тані Шифкарты!
Лишь 17.50 дол. зъ Ню-Йорку до Освенціма!
Хто хоче достатись скоро до краю а за малу заплату, зволить сейчасъ написати (и долучити 2-центовый стемпель) до:

PETER SZEWCZYK,
BANKER & AGENT
1223 E. Falls Str., **Niagara Falls, N. Y.**

„Громадська Думка"
щоденна політична, економічна і літературна газета, почне виходити в Київі з 1. Януара 1906 р.

„ГРОМАДСЬКА ДУМКА" даватиме щоденний огляд життя політичного, громадського, економічного і літературного на Україні, в Росії й по чужих землях; звістки про всякі сьвітові події, цікаві нашим людям; поезії та оповіданя, наукові фелетони і т. и.

В „Громадській Думці" досі згодились писати: Антонович В., проф., Бондаренко Ів., Балабуха С., Боржковский В., Василенко М., Верзилов А., Винниченко Вол., Волох С., Воронний М., Ганейзер Е., Гнатюк В., Грінченко Б., Григоренко Гр., Грінченко М. (Загірня), Грушевський М., проф., Грушевський Ол., Дмитрієв М., Дніпрова Чайка, Доманицький В., Дорошенко В., Дорошенко Д., Єфремов С., Жебуньов Л., Житецький П., Квасницкий Є., Коваленко Гр., Козловський В., Комаров М., Комарова Г., Конощенко А., Корчак-Чепурковський А., пр. доц., Коцюбинський М., Кошовий В., Кримський А., проф., Левицький М., Леонтович В., Липа Ів., Липковський С., Лисенко М., Лісовський Ол., Лозинський М., Лотоцький Ол., Маковей О., Маркович Д., Матушевський Ф., Мирний П., Мировець В., Науменко В., Падалка Л., Перетц В., проф., Русова С., Русов О., Самійленко В. (Сивенький), Славінський М., Сластьон О., Смуток П., Степаненко В., Тимченко Є., Туган-Барановський М., Франко Ів., Черняевський М., Чикаленко Є., Шраг І., Ярошевський Б. та инші.

Ціна газеті „Громадська Думка" на рік 4 карб., на пів року 2 карб., на 3 місяці 1 карб., на 1 місяць 50 коп. з пересилкою. За кордон на рік 9 карб., на пів року 4 кар. 50 к.

„Громадська Думка" виходитиме що-дня, окрім понедїлків та після сьвят.

Адреса редакції:
„Громадська Думка" у Київі, Михайловска ул., ч. 10.
Редактор-видавець В. Леонтович.

Нова Громада, 5-7
Літературно-науковий місячник, почне виходити з січня 1906 р.

„Нова Громада" міститиме твори красного письменства (поезії, оповідання, повісти, драматичні твори), наукові й публіцистичні статі, огляди політичного і громадського життя на Україні й по-за її межами і т. и. „Нова Громада" має тих самих співробітників, що і „Громадська Думка", виходитиме що-місяця книжками по 10 аркушів друку.

Ціна з пересилкою на рік 6 карб.; за кордон 8.50 карб.; окремо книжка коштує 75 коп.

Адреса редакції:
„Нова Громада", Київ, Михайловська ул., ч. 10.
Редактор-видавець В. Леонтович.

Передплачувати „Громадську Думку" і „Нову Громаду" можна також і в книгарні „Кіевской Старины", у Київі, Безаківська ул., ч. 14.

Товариші Українці! 5-7
З 1-им Січня 1906 року почав виходити у Петербурзі
політично-літературно-науковий місячник
„Вільна Україна".

Завданє часописі: Допомогти українському сельскому та міському пролетаріятові зрозуміти свое клясове становиско, допомогти йому стати на певний шлях клясової боротьби з утисками власників капіталу та землі; розбудити думки про соціялістичний ідеал людського життя, повести до соціялізму.

Передплата з пересилкою **на рік 5 карбованців** (2.50).

Передплатні гроші прохаемо посилати на адресу:
А. Я. Шабленко, Невський 139, помеш. 60. Петербург. Russia.

Фармы, Фармы!
Если хочете забезпечити свою будучность
купуйте фармы въ Алябамѣ,
где зимы нема,
где воздухъ легкій и вода здорова.

Тамъ родить ся все, що лишь въ землю вложите.

Найвысша температура въ лѣтѣ не досягне 95 степенѣвъ, ночи холодні.

Хочете въ щастю свои лѣта прожити и дѣтямъ своимъ оставити красный маетокъ, роздумайте и пишѣть о дальші поясненя.

Оранжи, пичесы, картофля, винницѣ приносять великі грошѣ.

Акеръ 20 долярôвъ
на малі сплаты безъ процентъ

На жадане дальші поясненя зашле Вамъ

M. J. Tylavsky,
Charleroi, Pa.

J 30

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

Вже вийшов
Календар „Читальнї“
на рік 1906. — Цїна 25 цнт.
Адрес:
CZYTALNIA, Box 353, Scranton, Pa.

— „СВОБОДА“ посилає грошѣ до всѣхъ частей свѣта по тôй самôй цѣнѣ, що всякі чужі агенты. Грошѣ доходять до краю за 12 днѣвъ. Чого волочитись по чужихъ, коли свои могуть васъ такъ само обслужити. Адресуйте:
SVOBODA,
Box 353, Scranton, Pa.

Цѣкавї книжки

- Америка ..... 15 ц.
- Ангелъ та пустельникъ и т. и. .. 15 ц.
- Борба клясъ и чому робôтники орґанїзують ся ..... 15 ц.
- Весела книжочка зъ образками .... 30 ц.
- Грѣхи мілїонерôвъ и т. п. С. 7 .. 15 ц.
- Дещо зъ исторіи православнои місіи въ Америцѣ ..... 10 ц.
- Дещо про звѣрята ..... 30 ц.
- Двѣ левады и т. п. С. 5 ..... 15 ц.
- Дорога любови, то Божа дорога С. 6 ..... 15 ц.
- Жовнѣръ ..... 10 ц.
- Журавлѣ ..... 15 ц.
- Житє, варôбки, орґанїзациї и т. и. въ Спол. Державахъ ..... 15 ц.
- Зубъ за зубъ ..... 10 ц.
- Казки про Жидів ..... 15 ц.
- Капіталъ и праця ..... 15 ц.
- Книжка Рахункова ..... 50 ц.
- Календарь ..... 25 ц.
- Марія ..... 10 ц.
- Наверненый Грѣшникъ ..... 20 ц.
- Народный рухъ австро-угорскихъ Русинôвъ ..... 15 ц.
- Образки и загадки ..... 10 ц.
- Оповѣдани ..... 15 ц.
- Про вôдступникôвъ вôдъ рос. православія ..... 10 ц.
- Про нутро землѣ ..... 25 ц.
- Подземнї скарбы ..... 25 ц.
- Покуса ..... 10 ц.
- Розмова Поляка, зъ Русиномъ .... 10 ц.
- Руско англійскій словарець ..... 20 ц.
- Релігійнї вѣрованя старинныхъ народôвъ ..... 20 ц.
- Смерть ..... 10 ц.
- Стародавнї казки та оповѣданя .. 15 ц.
- Страйкъ ..... 20 ц.
- Тарасъ Шевченко ..... 15 ц.
- Тамко Гавриюкъ ..... 15 ц.
- Хто зъ чого жіє ..... 15 ц.
- Якій то є люде на земли, зъ 20 образками ..... 50 ц.

Адресъ:
„SVOBODA“ BOX 353, SCRANTON, Pa.

Даремні Фарми!

Хочеш довідатись про край де уряд дає новим поселенцям найгарнїйшу землю зовсїм даром. про край де 100.000 Русинам тепер добро поводить ся.

Великий Канадийский Північний Захід.

Сли так, то не занедбай післати малу суму, бо лишь $1 як річну предплату на одиноку руску часопись в Канадї, часопись яка що тижня переповнена фактами про поступ сего краю, особливо між Русинами там поселеними.

Канадийский Фармер
P. O. Box 82, Winnipeg, Can.

HERMAN BARUCH
Гуртовий Склад і Імпортер
Бриндзї, Солодкого масла
Всякого рода **Сира,**
Росийских Сардинків,
Краєвих Оселедцїв.
Товар замовлений почтою сейчас висилає. 216
Пишіть по блисші інформациї.
240 E. 10th Str., New York.
Telephone 3780 Orchard.

ЖЕЛІЗНИЦЯ ЛОРЕЛ ЛАЙН

Трени відходять зі Скрентон в будні від 1-ої до 6 ої рано що година, а від 6 рано до 12 в ночи що 20 мінут. З Недїлю відходить трен від 1-ої рано до 7 що година, в від 7 рано до 12-ої в ночи що 20 мінут. Від 3.20 до 6.40 пополудни трени ходять що 10 мінут. До Вилксбері іде трен всего 41 мінут. є експресовий, що відходить зі Скрентон (крім Недїль) о 6.36, 8.16 і 10.36 рано а 2.16, 4.36 пополудни іде лиш 33 мінута. Наші кари їдуть до Нейотъ Парку і Пінсбурґ. Ми перевозимо також пакунки.

S. F. WYLY, Jr. traffic manager
Scranton Pa.,

Европейскі бриї, шапки, вôдзнаки, хоругви, уніформи.
Цѣнникъ и проби висилає даромъ.

Можете писати до насъ по руски, словацки або польски.
R. H. Morgan, 23 N. Main str. SHENANDOAH, PA

ПРОТИ ОГНЯ,
одиноконій славяньскій агентъ
въ Лаковання Кавиті.
JOHN A. KOMARA,
напротивъ словеньского костела,
15785 OLYPHANT, PA.

„ЗОРЯ“,
найлѣпший цигаретовї паперцѣ изъ старого краю, зъ продажи котрыхъ призначено 5 процентъ на Рускій Народный Фондъ въ Галичинѣ.
Пачка по 2, 3, 5 и 8 центôвъ. Для сторникôвъ 40 процентъ опусту.
Головный складъ у С. Шараневского 507 E. 13th Str., door 5.
35- New York, N. Y.

ДОКТОРЪ ПРАВЪ
ЮЛІЯНЪ ЧУПКА,
—адвокатъ,—
3 N. Main Str., Wilkes-Barre, Pa
P. O. Box 372.
Єго офісъ въ Scranton, Pa, є на 34 Lackawanna Ave. Але до Скрентонъ приѣзджає тôлько кождого понедѣлка и четверга вôдъ години 6-ой до 8-ой вечеромъ.
Всѣ справы американьскі въ повѣтахъ Люзерне и Лякована.
Хто має справу ґрунтову, або хоче вôдобрати грошѣ або спадокъ въ старôмъ краю, най удасть ся до адвоката Чупки, бо вôнъ бувъ адвокатомъ въ Галичинѣ.
Всѣ контракты, правнї паперы и повномочія. 1ag06

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ
Д. ГОЛОДА
38 Green str., JERSEY CITY, N.J.
Кождый Русинъ маючій яку небудь потребу въ Ню Йорку, чи въ околици, повиненъ вступити до того готелю, бо тутъ дôстане найздоровшї и найтаньшї напитки всякого рода и порядку, де най лучше кугити шифкарту.

МАЄШЬ КНИЖКИ ДО ОПРАВЫ?
CONDRAD LOTZ,
305 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.
оправляє книжки всѣлякого рода, хочь бы якъ розтрясені. Такожь робить книжки для братствъ, церковь, бизнесменовъ и т. д. За роботу ґварантує.

ГАВРІИЛЪ МАЛИНЯКЪ
WHOLESALE
Cor. Franklin & Spruzheim Sts.
SHAMOKIN, PA.

Має завсїгди на складѣ свѣже, добре пиво въ великихъ и малыхъ бочôвкахъ зъ найлучшихъ броварôвъ, горѣвки и лікеры найлѣпшого гатунку.
Брати! замовляйте у свого!

SOCIALISM is the coming issue in politics. You may be for it or against it, but in either case you need to understand it, and so you need to read
The International Socialist Review
Ask your newsdealer for it or send 30 cents for a three month's subscription and a copy of Socialism and Farmers. No free copies.
CHARLES H. KERR & COMPANY, Publishers
56 FIFTH AVENUE, CHICAGO

Dr. F. J. Meek,
(МИКОЛАЙЧИК.)
СПЕЦИЯЛІСТ СЛАБОСТЕЙ ЖІНОЧИХ, ДИТЯЧИХ І ВЕНЕРИЧНИХ.

Жени при породї дізнають особлившої опіки.
Офіс: 227 N. Shamokin Str. SHAMOKIN PA. } Телефон Nr. 1673

РЕСТАВРАЦІЯ И КАВЯРНЯ
TROMETTER'S
(Трометеръ)
при Рединьскôмъ дипѣ въ Shamokin, Pa.
Снѣданя, Обѣды, Вечерѣ
Въ кождôмъ часѣ можна дôстати такъ горячі якъ и зимнї перекуски. Потравы прилагодженї на европейскій способъ, дуже смачно. Услуга солідна. Окремї комнаты для родинъ. Найлучшї вина, пива, лікеры, горѣвки и всѣ можливі напитки. Цѣна дуже мала.

Новї Книжки!

Тôльки що прийшли зъ краю!

Новый Завѣтъ

Господа Нашого Исуса Христа въ языцѣ церковно словеньскôмъ зъ переводомъ на языкъ народно-рускій зъ поясненями; О. А. Бачиньского, за одобренемъ и благословенемъ Митрополита Сторôнъ 992.
Цѣна 4 доляры.

Псалтырь

въ языцѣ церковно словеньскôмъ зъ переводомъ на языкъ народно-рускій, зъ поясненями; о. А. Бачиньского; за одобренемъ Митрополита. Сторôнъ 286.
Цѣна 1 дол.

Обѣ книжки разомъ 4.50 дол.

Замовленя вразъ зъ грôшми посилати на адресу:

Svoboda, Box 353, Scranton, Pa.

Не забудьте прочитати оголошенє яке буде на сѣмъ мѣсци слѣдуючого тыждня.

Воздух, яким віддихаємо.

Чоловік може жити кілька день без їди або води, але без водня мусить умерти в кількох мінутах.

Люди терплять так само з причини браку водня, хотяй він вільний для всїх, як з браку поживи! Чому? Бо если стїни твоїх легких є здорові, то кров не може втягати в себе водня через делїкатні стїни воздушних комірок.

Дра Jean Sirrom Грудна Медицина

робить легки здоровими через те, що лїчить стїни воздушних комірок. Є се певний лїк на **Кашель, Простуду, Гей Фівер, Бронвітіс,** також лїчить певно тяжші грудні слабости: **Запаленє Легких і Сухоти.**

Єсли терпиш рівночасно на **Затвердженє** треба уживати Дра JEAN SIRROM'S Жолудкової Медицини разом з Медициною Грудною.

Цїна **1.00 дол.** за фляшку. Шість фляшок старанно опакованих посилаємо на який будь адрес по одержаню почтового мoні-ордеру на суму **5.00 дол.**

Правдивість лїків стверджує наш підпис на корку

39- **Morris Forst & Co., Pittsburg, Pa.**

Одинокі продавцї в Сполучених Державах і Канадї
Дра JEAN SIRROM'S **Медицини на Печінку $1.00 фляшка**
Дра JEAN SIRROM'S **Медицини на Жолудок $1.00 фляшка.**
Вживають їх доктори і шпиталї по цїлім сьвітї.

Торговый Дôмъ „АЛЕКСАНДЕРЪ РАПАПОРТЪ“

Затверджена російскимъ Урядомъ
Пароплавна Контора въ Одесѣ, въ Росіи
Продає Шифкарты
на найлѣпшї и найшвидшї пароплавы
до всѣхъ мѣстъ Сполученыхъ Державъ и Канады.

Люде, що живуть въ Америцѣ а хотѣли бы спровадити свою рôдню изъ Росіи до Спол. Державъ або Канады най пишуть на адресъ:

Одесса, Екатерининская д. № 85
A. Rapoport,
32-7 **Odessa, Ekaterinenstrasse, 85, Russia.**

Посылайте грошѣ черезъ Рускій Народный Дôмъ и черезъ нашихъ посередникôвъ.

Хто посылає грошѣ до краю просто черезъ Р. Н. Дôмъ, най выпише, що потреба, на карточцѣ пониcте:

Имя и назвиско того, кому посылаєте грошѣ .....

Де мешкає (село або мѣсто) .....

Послѣдна почта .....

Кôлько коронъ ..... На се посылаю долярôвъ .....

Назвиско посылаючого .....

Адресъ посылаючого .....

Тоту карточку треба вырѣзати и пôслати разомъ зъ чекомъ або моннордеромъ, выписанымъ на имя A. Sharshon, Shamokin, Pa. на адресу Rev. N. Strutynsky, 7 Stewart Place, Elizabeth, NJ.

За 10 до 12 днѣвъ грошѣ вже будуть дорученї у краю.

Заразомъ подаємо имена посередникôвъ, котрї стало посылають грошѣ черезъ Р. Н. Дôмъ.

„Свобода“, Scranton, Pa.
Юрій Хилякъ, Olyphant, Pa.
Юрій Фалатъ, Priceburg, Pa
С. Ядловскій, Jersey City, N. J.
Ив. Голда, Mt. Carmel, Pa.
Ив. Тарбай, Elmira, N. Y.
Ив. Глова, Shamokin, Pa.
К. Котанчикъ, Shamokin, Pa.
И. Стеткевичъ, „
А. Шаршонъ, „
Н. Джмеликъ, Smokerun, Pa.
Т. Цѣркотъ, Ansonia, Conn.
Д. Капитула, McAdoo, Pa.
Гр. Ковалевичъ, Sayre, Pa.
Ив. Бурштинъ, Buffalo N. Y.
Мих. Кричфалуши, Brownsville Pa.
М. Турокъ, Priceburg, Pa.
Т. Каськôвъ, McKeesport, Pa.
Ив. Дзїякъ, Jessup, Pa.
Т. Поливка, Hazleton, Pa.
М. Сеґинъ, Deferiet, N. Y.
В. Бреянъ, Terryville, Conn.
П. Ґера, Leetsdale, Pa.
М. Поляньскій, Auburn, N. Y.
Ив. Лещишинъ, Buffalo, N. Y.
Гр. Сидоръ, Pittsburg, Pa.
Д. Мерена, Cohoes, N. Y.
Ив. Воргачь, Mt. Carmel, Pa
П. Леньо, Christopher, Pa.
М. Петровскій, St. Louis, Mo.
Т. Глива, Manor, Pa.
О. Ставискій, Excelsior, Pa.
П. Галайда, Scenery Hill, Pa.
С. Демчко, Shenandoah, Pa.

Цѣна, нôльно бере Р. Н. Дôмъ за австрійский грошѣ, если хто посылає просто до насъ:

За	5	коронъ	1	дол.	17	цнт.	За	170	коронъ	34	дол. 88 цнт.
„	10	„	2	„	20	„	„	180	„	36	„ 92 „
„	20	„	4	„	25	„	„	190	„	38	„ 96 „
„	30	„	6	„	28	„	„	200	„	41	„ 00 „
„	40	„	8	„	33	„	„	300	„	61	„ 45 „
„	50	„	10	„	37	„	„	400	„	81	„ 85 „
„	60	„	12	„	42	„	„	500	„	102	„ 25 „
„	70	„	14	„	46	„	„	600	„	122	„ 90 „
„	80	„	16	„	50	„	„	700	„	143	„ 40 „
„	90	„	18	„	55	„	„	800	„	163	„ 70 „
„	100	„	20	„	60	„	„	900	„	184	„ 30 „
„	110	„	22	„	64	„	„	1000	„	204	„ 80 „
„	120	„	24	„	68	„	„	2000	„	409	„ 50 „
„	130	„	26	„	72	„	„	3000	„	614	„ 20 „
„	140	„	28	„	76	„	„	4000	„	816	„ 50 „
„	150	„	30	„	80	„	„	5000	„	1021	„ 00 „
„	160	„	32	„	84	„					

Посередникамъ належить ся крôмъ того за почту и паперъ.

Русины! Оденъ шеръ Р. Н. Дому коштує $25.00. Сего року дівіденда буде 8 процентъ. Хто хоче купити шеры, най напише чекъ або мoні-ордеръ на имя A. Sharshon (Shamokin, Pa.) и най той чекъ разомъ зъ листомъ зашле на адресу Rev. N. Strutynsky, 7 Stewart Place, Elizabeth, N. J.

Р. Н. Дôмъ пожичає грошѣ на праперты на першій моргічь на 6 процентъ.

Фарми! Фарми! Фарми!

Щасливий независимий чоловік, над котрим нема „баса“. Хто сей? Єго фармер! Одна лиш фарма обеспечує чоловікови певну будучність. Сотки иранів купили в нас фарми сего року і чують ся щасливими, бо не грозить їм калїцтво або смерть. Прийдіть і Ви до нас а поможемо Вам стати самостійними. Купіть собі фарму. Голосіть ся до:

John Jelinek, 1116 Pine Alley, Braddock, Pa.

Оденъ зъ найбôльшихъ броварôвъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПОСОБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишь разъ покоштує сего пива, то иншого вже не хоче пити.

Голова вôдъ него нѣколи не болить, бо єсть здорове и поживне.

НЕ ТРЕБА ЄГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.